

မန်စာတရေးဆုတ္တိ

mGlobe

ဦးသော်ကောင်း၊ ခေါ်တင်အေးကြည့်

မန်စာတရေး (အမျိုးသားကြည့်တို့)၊ သိန်းလွှဲး (အကြည့်တို့က်ပညာ)

ဘဏ္ဍာန်အသင့် ... ၅၈၆/၉၉(၈)

ဘဏ္ဍာန်အသင့်မြှုပ်နည်တိက်အမှတ် ... ၅၆၂/၉၉(၁၀)

ဘဏ္ဍာန်အသင့်

... ဦးနိုင်နိုင်ဦး

ရွှေပုံနှိပ်တိက် (မြ-၀၅၇၀၁)

၅၊ ကြာညိုလမ်း၊ ပုဇွန်တောင်၊ ရန်ကုန်။

၂ - ၂၉၂၂၂

အတွင်းပုံနှိပ်

... ဦးစံကျော်ဦး

သံလွင်ဦးပုံနှိပ်တိက် (မြ-၀၅၈၂၉)

၁၄၈၊ ဤလမ်း၊ ပုဇွန်တောင်၊ ရန်ကုန်။

ထဲတ်ဝေသူ

... ဦးအောင်ကြီး (မြ-၀၉၈၆)

ရွှေပုရပိုက်စာပေ

၅၊ ဗွေ့လစ်၊ တင့်ဆန်းလမ်း၊ ဗဟန်း

ရန်ကုန်။

မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိက်အသင်း၏ မူပိုင်

ပထမအကြိမ်

၁၉၉၉၊ နိုဝင်ဘာလ။

အပ်ရေ (၁၀၀၀)

တန်ဖိုး (၁၅၀) ကျပ်

မာတိကာ

	အမှာစာ	သန်းထွက်	
		မြန်မာသမိုင်းအဖွဲ့ဝင်	၁
၁။	မြန်မာကလောင်အမည်များ	ဦးသောကောင်း ဒေါက်ဒေးကြည်	၅
၂။	မြန်မာစာရေးဆရာတို့၏ လျှိုကလောင်	မြင့်ကြိုင် (အမျိုးသားစာကြည့်တို့က်)	၄၁
၃။	စာရေးဆရာတို့၏ ကလောင်အမည်ဂွဲများ	သိန်းလွင် (စာကြည့်တို့က်ပညာ)	၅၉
၄။	စာတမ်းများမှ မှတ်စုများ		၆၅

အမှာစာ

မြန်မာမင်းများလက်ထက်တွင် ရဟန်းဖြစ်လျှင် ရဟန်းဘွဲ့
ဖြင့် ကျမ်းပြုတတ်ကြသည်။ လူဖြစ်လျှင် လူအမည်ရင်းဖြင့်ဖြစ်စေ
မင်းပေးဘွဲ့ဖြင့်ဖြစ်စေ ပျို့ကဗျာလက်ာအစ ကျမ်းစာအခုံး ပြုစုတတ်
ကြသည်။

ကိုလုပ်နေတ်ရောက်သာအခါ စာရေးသုတေသနသည် အမည်ရှက်
သို့မဟုတ် ကလောင်အမည်ကို ထူးထူးမြားမြား သုံးလာကြသည်။
ကလောင်အမည်သုံးမြင်းမှာ အမည်ရင်းကိုထိန်ချုန်လို၍ လူမသိစေ
လို၍ ဖြစ်သည်။

ပမာဆိုသော် ကိုလုပ်နိုးမြို့မဟာဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး အပ်ချုပ်
နေသာ အောက်မြန်မာပြည်သို့ မွန်လေးမှ သုဓမ္မာဂိုဏ်းဝင် သားစာ

ဆရာတော် ကြွေရောက်တရားဟောခဲ့ဖူးလေသည်။ ဆရာတော်ကို
အကြောင်းပြ၍ လူပုဂ္ဂိုလ်အချို့က သိဒ်စာစကားပုံစာအပ် ရေးသား
ထုတ်ဝေခဲ့ရာ လူကြိုက်များ၏ အရောင်းတွင်ခဲ့လေသည်။ တစ်ခု
ဆိုစရာရှိ၏။ ထိုစဉ်က အောက်မြို့ကျေးဇားများတွင် တိုးပွားဖြစ်ထွန်း
လာသော ခွာရရှိထဲးကိုထိခိုက်သော အကြောင်းအချက်များ (စာအပ်
တွင်)ပါသည်ဟူ၍ ခွာရရှိထဲးဝင်းများမှာ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်ရကြောင်း
ဆိုလေသည်။ ထိုအကျိုးဆက်ကား ဦးနတ်သားအမည်ခဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က
ဥက္ကားသမာလာကျမ်းနှင့် အကိုယ်ကျမ်းအမည်ဖြင့် ပြန်လှန်ချေပသော
စာအပ်ထွက်လာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုဦးနတ်သားသည် ရဟန်းဝတ်
ခဲ့ဖူး၍ ခွာရဆရာတော်ကြီးကို ကြည်ညိုသူဖြစ်သည်။ ရဟန်းဘဝမှ
လုဝတ်လဲ၍ တိုင်္ခြားနှင့်ဆေးကုဆရာဝန်အဖြစ် အသက်မွေးသူ
ဖြစ်သည်။ ဦးထွန်းဖော် ခေါက်၏။

ခုတိယနမ္မနာ ပေးရှုံးမည်ဆိုသော် လယ်တိပဏ္ဍာတ ဆရာ
ဦးမောင်ကြီးနှင့် သူ့စာများဖြစ်လေသည်။ ထောရာဘာသာပြန်၊ ပါဋ္ဌာ
အဘိဓာန်စသည့် ကျမ်းများကို အမည်ရင်းဖြင့် ရေးခဲ့သည်။ ခင်မူးကြီး
ဝေါး၊ သန်းသန်းဝေါးစသည့် ဝေါးများကို မစွဲ လေးမောင်ခင်မောင်
ကလောင်အမည်ဖြင့် သူရေးခဲ့သည်။ ဒရန်မဂ္ဂဇင်းမှ အမျိုးသမီးကဏ္ဍ
ဆောင်းပါးများကို မစွဲ လေးခင်တုတ်၊ ရန်ကုန်ခင်ဆွဲ အမည်များဖြင့်
သူရေးခဲ့သည်။ ဤသည်မှာ ကဏ္ဍအလိုက် ဆီလျော်ရာ အမည်သုံးခြင်း
(၀၁) ကျမ်းစာအပ်များတွင် ခဲ့ခဲ့ညားညား လယ်တိပဏ္ဍာတ ဆရာ

ဦးမောင်ကြီးဟူသော နိဂုံအမည်သုံးခြင်း၊ အချစ်အကြိုက် ဝတ္ထုတွင်
နှန်ယဉ်ယဉ် ကလောင်အမည်ယူခြင်း၊ မရှိစ်း အမျိုးသမီး ကဏ္ဍတွင်
ကူးလွှာလိုင်အမည်သုံးခြင်းဟု ယူဆစရာ ရှိလေသည်။

ဤတွင် ၁၉၂၄ ခုနှစ် တစ်စိုက်လောက်က ဖော် ခေါ်
ဆရာတော် ထုတ်ဝေသော စေယဉ်သတင်းစာ တွင် မျက်နှာပိုး(၀၁)
ကလောင်အမည်သုံးစွဲစာရေးခြင်းအားဖြင့် စာရေးသူအဖို့ သိကွာ
ထိန်းမထိန်း ပြသုနာအကြောင်းကို ပိမိုးနှင်း၊ ဦးပိုးကျား၊ သိလဝါ
စေယဉ်တို့ ပါဝင်၍ အချေအတင် ဆောင်းပါးရေးခဲ့ပါးလေသည်။

မည်သို့သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စာရေးသူများက ကလောင်
အမည်သုံး၍ စာရေးကြသည်ဖြစ်စေ၊ စာကြည့်တိုက်မျူးများက
စာရေးသုတေသန အမည်ရင်းကို သိထားလိုကြသည်။ စာဖတ်သုမ္ပားက
လည်း ဤအတိုင်း စိတ်ထားရှိကြသည်။ အကြောင်းမှာ စာရေးသုတေသန
ပညာအတိမ်အနက်၊ ရုဏ်သိကွား၊ နောက်ကြောင်းရာစဝင်ကို ချင့်ချို့
လိုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယခုံးသောကြောင်းနှင့်အဖွဲ့ ပြုစလိုက်သော
စာအပ်မှာ စာရေးသု၊ စာရေးဆရာများ ခံယူထားသော ကလောင်
အမည်များအကြောင်းဖြစ်ရာ စာကြည့်တိုက်မျူး အချင်းချင်းအတွက်
ဖြစ်စေ၊ စာဖတ်သုမ္ပားအတွက်ဖြစ်စေ အကျိုးကျေးဇူးများလိမ့်မည်
မချေတ်ကေန်ဖြစ်လေသည်။

သန်းထွက်

မြန်မာ့သမိုင်းအဖွဲ့ဝင်

မြန်မာကလောင်အမည်များ

ဘဏ္ဍ၏ ရှိသိန်း ဒီဇင်ဘာလက

ဘာသာစာဆောင် ယဉ်ကျော်မှုခိုင်ရှာ သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပဲတွင်
ဦးသော်ကောင် ဖတ်ကြေားသည့်စာတမ်း

စာတမ်းပြုစာ၍ (c) ဦးသော်ကောင်း၊

စာကြည့်တိုက်မျှူး၊

တက္ကသိုလ်များ ဗဟိုစာကြည့်တိုက်၊

ဌာနမျှူး၊ စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊

ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပါတက္ကသိုလ်၊ ရန်ကုန်။

(j) ဒေဝါတင်အေးကြည်း၊

စာကြည့်တိုက်မျှူး၊

စာပေါ်မာန် ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်၊

အချိန်ပိုင်းကထိက၊ စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန
ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပါတက္ကသိုလ်၊ ရန်ကုန်။

၁။ မျက်ဓမ္မာက်ခေတ် မြန်မာစာရေးဆရာများ ကလောင်အမည်
ဖြင့် ရေးသားမှုများမြင်း

မျက်ဓမ္မာက်ခေတ် မြန်မာစာရေးဆရာလောကတွင် ကလောင်
အမည်များ အလွန်အသုံးများလျက် ရှိလေသည်။ ကလောင်အမည်
ထားရှိခြင်း အလွန်ခေတ်စားပါသည်။ မြန်မာစာရေးဆရာများသည်
စာတစ်ပုဒ်ကဗျာတစ်ပုဒ် ရေးတော့မည်ဆိုလျှင် မည်သည့်ကလောင်
အမည်နှင့် ရေးသားရမည်ကို ဦးစွာ ရွှေးချယ်ကြသည်ဟု ယူဆရ^၁
လောက်အောင် စာရေးဆရာတိုင်းလိုပင် ကလောင်အမည်များ ရှိကြ
ပါသည်။ အချို့စာရေးဆရာများသည် တစ်ဦးတည်း ကလောင်အမည်
ဆယ်မျိုးကျော်ရှိကြောင်း စာရင်းကောက်ယဉ်ရာတွင် ထွေးရှိ ရပါသည်။

ဥပမာ - ပျော်းမနားသန်းမောင်၏ကလောင်အမည်ကဲ့ များမှာ

(၁) ပျော်းမနားဆရာဦးသန်းမောင်

(၂) ပျော်းမနားစတား

(၃) ဆရာစန္ဒန

(၄) ပလ္လားတိုး

(၅) ဇော်လွင်

(၆) မဟာန္တယ်

(၇) ရွှေနာရီ

- (၈) သောမသိဒ္ဓန
- (၉) ပျော်းမနားသောင်းဖေ
- (၁၀) ပျော်းမနားသန်း
- (၁၁) ဘားမားစတားသန်းဒါး
- (၁၂) မစွဲတာသန်းမောင်
- (၁၃) ကေတီအင်သန်းသန်း ... တို့ဖြစ်၏။

ထိုအတူ “ကဆ” (ဦးကျော်ဆန်း)၏ ကလောင်အမည်များမှာ

- (၁) ကဆ
- (၂) ကျော်ဆံကေး
- (၃) ကာတွန်းကျော်ဆန်း
- (၄) ဓိလ်ကျော်ဆန်း (ကဆ)
- (၅) ငစေနေ
- (၆) ရာကျော်
- (၇) ကိုရင်သာဆန်း
- (၈) ဘကြီးသာအောင်
- (၉) သက်နှု
- (၁၀) မောင်ဉာဘာ...တို့ဖြစ်၏။

မြန်မာကလောင်အမည်များ ၉

တင့်တယ် (ဦးဝင်းစိန်)၏ ကလောင်အမည်များမှာ-

- (၁) တင့်တယ်
- (၂) ကျော်ဇော
- (၃) စိန်တပွင့်
- (၄) တက္ကသိလ်အ
- (၅) ဒေါယ်မင်းလှ
- (၆) လူပ
- (၇) အေးစိမ့်
- (၈) အောင်ကျော်
- (၉) အောင်မြင်
- (၁၀) ဦးသုဘာ...တို့ဖြစ်၏။

ကလောင်အမည်ကွဲထားကြခင်း၊ အကြောင်းအချို့မှာ မရှိစောင်း
စာစောင်တစ်ခုတွင် ကလောင်အမည်တစ်ခုဖြင့်ရေးပြီး အခြားမရှိစောင်း
တွင် အခြားကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးသောကြောင့်လည်းကောင်း၊
မရှိစောင်းတစ်စောင်တည်းတွင် မိမိ၏ဝတ္ထုဆောင်းပါး တစ်ပြိုင်နက်
နှစ်ခုသုံးခု ပါလေသောအခါ ကလောင်အမည်များ ခွဲရေး၍ လည်း
ကောင်း၊ ယခင်ကသုံးခဲ့သော ကလောင်အမည်များကို မကြိုက်၍
အသစ်၊ အသစ်သော ကလောင်အမည်များ ပြောင်းမှည့်၍ လည်း

ကောင်း၊ ဘာသာရပ်အလိုက် သို့မဟုတ် ရေးသားပုံအလိုက် ကလောင် အမည်များ ခွဲသုံး၍လည်းကောင်း၊ စာရေးဆရာတစ်ယောက်သည် မိမိရေးမှန်း လူအများမသိစေလိုသည့်အခါ လူသိများပြီးသော ရှိရင်းခွဲ ကလောင်အမည်ကို မသုံးဘဲ ကလောင်အမည်သစ်တစ်ခုကို သုံးခွဲ တတ်၍လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခုစာပေလောကတွင် နောက်ဆုံးပေါ်ဖက်ရှင်တစ်ခုမှာ စာရေး ဆရာတစ်ယောက်သည် မိမိကိုယ်တိုင်ရေးပါလျက် မိမိ၏ ကလောင် အမည်ကွဲမဟုတ်ပါ။ မိမိ၏အနီး၊ သားသမီး၊ ညီ၊ ညီမ၊ ရေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောနေကြသည်။ ယခင်က ကလောင်အမည် ခွဲကြ သည်။ ယခုကိုယ်ခွဲနေကြပေပြီ။ ဤသည်မှာလည်း အကြောင်း၊ ခကြောင်းမကြောင့် ဖြစ်ရသည်။

j. "ကလောင်အမည်" ဟူသော ဝါဘာရုံ၊ အမိပှယ်ဖွင့်ဆိုချက်

"ကလောင်အမည်" ဟူသော ဝါဘာရနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာ၊ အင်လိပ်အဘိဓာန်များတွင် အမိပှယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ ရှာဖွေကြည့်ရာ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(က)မြန်မာစာအဖွဲ့၊ (ယခင်မြန်မာစာကော်မရင်)က မူကြမ်း

အဖြစ် ပြုစုနိုင်ထားသော မြန်မာအဘိဓာန် (အကျဉ်းချုပ်)^၃ ၌ "ကလောင်အမည်" ဟူသော ဝါဘာရကို "စာရေးရာ တွင် အသုံးပြုသောအမည်" ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

(ခ) ဦးထွန်းဇီမ်း၏ကျောင်းသုံးအကိုလိပ်-မြန်မာအဘိဓာန်^၄ တွင် "ကလောင်အမည်" နှင့်သက်ဆိုင်သော အောက်ပါ ဖွင့်ဆိုချက်များကို တွေ့ရှိရပါသည်။

Pseudonym, n. လက်မှတ်ရက်။ ကျမ်းပြသူ၏ လက်မှတ်

Pseudonym, n.အမည်ရက်။ လက်မှတ်ရက်။

Pseudonymous, n.အမည်များနှင့် ရေးသားသော

(၈) ဓာတ်တာဘဟန်ပြုစသော တဗ္ဗာသိလ်အကိုလိပ်-မြန်မာ အဘိဓာန်? ဦးအောက်ပါဖွင့်ဆိုချက်များ တွေရှိရပါသည်။

Pen-name   ကလောင်အမည်၊ စာရေးသူအမည်လွှဲ-ရှုက်။

Pseudonym, n. အမည်-လွှဲ-ရှုက်၊ နာမည်လွှဲ-ရှုက်၊ ကလောင်အမည်

(The Bronte sisters adopted the pseudonyms Currer, Ellis and Acton corresponding to their initials).

(၃) အောက်စံဖို့၏အကိုလိပ်အဘိဓာန်အကျဉ်းချုပ်၏ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုပါသည်။

Pen-name, n. Literary pseudonym

pseudonym n. Fictitious name, especially one assumed by author

pseudonymous, n. Writing, written under a false name.

မြန်မာကလောင်အမည်များ ၁၃

ထိုပြင် စာကြည့်တိုက်ပညာဆိုင်ရာ စာအပ်များတွင်လည်း
ကလောင်အမည်နှင့်ပတ်သက်သော အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ တွေ့ရှိ
ရပါသည်။

၁၉၆၇ ခုနှစ်ထုတ် အက်လိပ်-အမေရိကန် ကက်တလောက်
ကိုစ စည်းမျဉ်းစာအပ်တွင်။

Pseudonym An assumed name used by an author in his works.

ဟာရော့ဆိုသူပြုစုသော စာကြည့်တိုက်ဝေါဘရ လက်ခွဲ
စာအပ်^၆ တွင် အောက်ပါဖွင့်ဆိုချက်များ တွေ့ရှိရပါသည်။

Pen-name   Synonymous with pseudonym

Pseudonym   A name used by an author, which
                      is not his real name. Also called
                      a 'Pen name' or 'Nom de plume.'

Pseudonymous Works Those written by persons who
                      have used a name other than
                      their real name on the title-page
                      in order to conceal their identity.

Pseudonym   A man writing under a
                      feminine pseudonym.

ယောကျိုးက မိန့်မအမည်နှင့် ရေးသားခြင်းကို လိုင်ပြောင်း
ကလောင်အမည်ဟူ၍ ဝေါဟာရတစ်ခု ထွင်ထားပါသည်။ မိန့်မက
ယောကျိုးအမည်နှင့် ရေးသားခြင်းကိုလည်း အကျိုးဝင်အောင် ခေါ်ခေါ်
ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အကိုလိပ်ဝေါဟာရ၏ အမိပါယ်တွင် ယောကျိုး
က မိန့်မအမည်နှင့် ရေးသားခြင်းဟုသာပါပြီး မိန့်မက ယောကျိုး
အမည်နှင့် ရေးသားခြင်းအတွက် အကိုလိပ်ဝေါဟာရ မတွေ့ရပါ။

အထက်ဖော်ပြပါ ဝေါဟာရများ၏ အနက်အမိပါယ်ဖွင့်ဆို
ချက်များကိုကြည့်လျှင် မြန်မာဝေါဟာရနှင့် အကိုလိပ်ဝေါဟာရတို့၏
အမိပါယ်တွင် ထူးခြားမှု (၂)ရပ်တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ Pen-name,
Pseudonym စသည်တို့၏ အမိပါယ်တွင် ကလောင်အမည်၊ စာ
ရေးသားရာတွင် အသုံးပြုသော အမည်ဟု အမိပါယ်ရသော်လည်း
ထူးခြားသည့်အချက်(၂)ချက်မှာ-

(၁) လျှို့ဂျက်စွာ ရေးသားခြင်း၊ လူမသီအောင်အမည်ရင်းဖြင့်
မရေးဘဲ အမည်ရှုက်ကိုအသုံးပြုခြင်း၊

(၂) ကလောင်အမည်သည် အမည်ရင်းမဟုတ်၊ ကွဲပြားသော
အမည်ဖြစ်သည်ဟုသော အနက်အမိပါယ်တို့ ဖြစ်ပါ
သည်။

ကလောင်အမည်ဟုသော မြန်မာဝေါဟာရ၌ လျှို့ဂျက်ရေးသား
ခြင်းဟုသောအနက်မှာ အမိကအနက်မဟုတ်ပါ။ မည်သို့ဆိုသော်

မြန်မာစာရေးဆရာအများစုသည် ကလောင်အမည် အသုံးပြုရာတွင် မိမိတို့ရေးသားချက်ကို လျှို့ဝှက်ထားလိုသောကြောင့် ကလောင် အမည်နှင့် ရေးသားခြင်းမဟုတ်ပါ။ စာရေးဆရာ အနည်းငယ်သာလျှင် အမည်ရှုက်သဘောဖြင့် ကလောင်အမည်ကို အသုံးပြုကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေးစာပေနှင့် ညွစ်ညှစ်းသောစာပေမျိုး ရေးသည့် စာရေးဆရာများသည် ကလောင်အမည်ကို အမည်ရှုက်အဖြစ်ထား၍ စာရေးသားကြပါသည်။ နိုင်ငံရေးအကြောင်း ဝေဖန်ရေးသားသည့် စာရေးဆရာအချို့သည် မိမိအမည်ရင်းနှင့်ရေးလျှင် အရေးယူခံရ မည့်အန္တရာယ်ကို စီရိမ်သည်။ ညွစ်ညှစ်းသောစာပေရေးသားသော စာရေးဆရာသည် ကလောင်အမည်ကို အမည်ရှုက်ဖြင့်ထား၍ ရေးသားခြင်းမှာ အများပြစ်တင်ရွှေတ်ချမည်ကို ရှုက်ကြောက်သောကြောင့် မိမိရေးသားသည်ကို လူမသိအောင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အက်လိပ်စောဂါရာ Pen-name, Pseudonym၏ အဓိပါယ် သည် “ကလောင်အမည်”ဟုသော စောဂါရ၏ အနက်အဓိပါယ် နှင့် နောက်တစ်ချက်ကဲ့သည်မှာ အက်လိပ်စောဂါရ၏ အနက် အဓိပါယ်တွင် “အမည်ရင်းနှင့်ကွဲခြားသည်”ဟု ပါရှိခြင်းဖြစ် ပါသည်။ မြန်မာစောဂါရာ “ကလောင်အမည်”၏ အဓိပါယ်သည် “စာရေးရာ တွင် အသုံးပြုသောအမည်”ဟုသာ ဖော်ပြထားသဖြင့် အမည်ရင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အမည်ရင်းနှင့်ကဲ့သည် အမည်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါ သည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာကလောင်အမည်များကို အမျိုးခွဲကြည့်ရာ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

- (က) အမည်ရင်းနှင့် တစ်ထောက်တည်းတူသော ကလောင်
အမည်
ဥပမာ ကျော်အောင်၊ သိန်းဖေမြှင့်
- (ခ) အမည်ရင်း၌ အခြားဝိသေသများ တပ်ထားသည့်
ကလောင်အမည်
ဥပမာ စစ်ကိုင်းဟန်တင်၊ ဒီးခုတ်ဦးဘချို့၊ တက္ကာသိုလ်
မောင်မောင်ကြီး၊ လူထုဦးလှ
- (ဂ) အမည်ရင်းကို ပြောင်းပြန်လှန်ထားသည့် ကလောင်အမည်
နယ် (ဒေါ်ယဉ်နှစ်၊ ကလောင်အမည်)
- (ဃ) အမည်ရင်း၏ တစ်ပိုင်းတစ်စီတ်သာပါသော ကလောင်
အမည်
မဟာဆွဲ (အမည်ရင်း ဦးဘဆွဲ)
မင်းသုဝဏ် (အမည်ရင်း ဦးဝန်)
ခင်နှင့်ဗု (အမည်ရင်း ဒေါ်ခင်စု)
ငွေတာရို (အမည်ရင်း ဒေါ်ခင်ရို)
- (င) အမည်ရင်းလုံးဝမပါသော ကလောင်အမည်
အောက်
အောက်
သိန်းဖေမြှင့် (အမည်ရင်းဦးသိန်းဟန်)
သိပ္ပါမောင်ဝ (အမည်ရင်း ဦးစိန်တင်)
ရွှေ့အောင် (အမည်ရင်း ဦးဖေသိန်း)

၃။ မြန်မာစာရေးဆရာများ ကလောင်အမည်သုံးခြင်း၏
အကြောင်းရင်း။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် စာရေးဆရာများသည် ကလောင်အမည်
အသုံးအထူးများပြားရာ မည်သည့်အကြောင်းများကြောင့် ကလောင်
အမည်သုံးကြသည်ကို စီစစ်ကြည့်ရန် လိပါသည်။

(က) တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးအမည်ကဲပြားစေရန် ကလောင်အမည်
အသုံးပြုခြင်း။

မြန်မာစာရေးဆရာများက ကလောင်အမည်သုံးခြင်း၏
အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နာမည်ကဲပြားရန် ဖြစ်
သည်ဟု ယူဆပါသည်။ မြန်မာနာမည်များတွင် မောင်မြို့လှကဲ့သို့
တစ်လုံးတည်းအမည်၊ မောင်မောင်၊ လှမောင်စသည့် နှစ်လုံးအမည်၊
တင်လှဝင်း၊ မောင်မောင်ကြီး စသည့် သုံးလုံးအမည်နှင့် တစ်ခါတစ်ရုံး
သို့သိန်းဦးဘိုးစော၊ ဦးအောင်သန်းဘတ္တ၊ ခင်သက်နိုင် ကဲ့သို့သော
လေးလုံးအမည်များဖြင့် မှည့်တတ်ကြရာတွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး
နာမည်တူများ မကြာခဏ တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာတို့သည် မျိုးရိုး
အမည်? မသုံး၊ အမည်အချို့သည် ယောကျား၊ မိန့်မ၊ မရွှေး ပေး
နိုင်သည်။ ဥပမာ ဒေါ်မြတ်နိုးရှိသကဲ့သို့ ဦးမြတ်နိုးလည်းရှိသည်။ အမည်
တော်တော်များများသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တစ်ထောရာတည်း ဆင်တူ
ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ စာပေါ်မာန်ပြည်သူ့စာကြည့်တို့က်၏

အသင်းဝင်များထဲတွင်ပင် အမှည်များသော အမည်များ၏ အမည်တူ
တစ်မျိုးတွင် ၁၂၌အထိ ရှိနေပါသည်။

အမည်တူများရှိနေ၍ စာရေးဆရာများသာမက၊ သာမန်
အရပ်သားများကပင် နာမည်တူများကို ခွဲခြားသိနိုင်ရန် ဝိယေသ
ကလေးများ ထည့်ခေါ်လေ့ရှိပါသည်။ ဥပမာ လန်ဘားလှမောင်၊
ဂျိုလှမောင်၊ ကုလားလှမောင်၊ ပေါက်ခေါ်လှမောင်၊ ကျောက်ဘခက်၊
စိုင်းဘခက်၊ စန္ဒရားဘခက်။

စာရေးဆရာများသည်လည်း မိမိအမည်ကို အခြားသူများ
နှင့် ကွဲပြားစေရန် ဝိယေသထည့်ရင်း ကလောင်အမည်ဖြစ်သွားသည်
လည်း ရှိပါသည်။

ဤနည်းဖြင့် စာရေးဆရာ တွေ့ဗုံသိလိုဘုန်းကြွယ်သည်
ဆရာဝန်ဘုန်းကြွယ် (အမည်ရင်းဦးကြွယ်)နှင့်လည်းကောင်၊ ရွှေမြိုင်
ဘုန်းကြွယ်(အမည်ရင်း ဦးတင်မောင်)နှင့်လည်းကောင်း ကွဲပြားသွား
ပါသည်။

(ခ) အမည်လှစေရန် ကလောင်အမည်သုံးခြင်း

နာမည်တူများ ခွဲခြားသိရန် ဝိယေသထည့်ရင်း ကလောင်
အမည်ဖြစ်လာသကဲ့သို့ အချို့စာရေးဆရာများအနေဖြင့်လည်း အမေ
မှည်သည့် အရပ်ခေါ်နာမည်မှာ ရိုးနေ၍ နာမည်လှလှ၊ ကဗျာဆန်ဆန်
ကလေးများကို ကလောင်အမည်အဖြစ် ရွှေမှည်ရင်း ကလောင်အမည်
ဖြစ်လာပါသည်။

(၇) အမည်ရက်အဖြစ် ကလောင်အမည်အသုံးပြခြင်း

ကလောင်အမည်နှင့် ရေးကြသည့်အကြောင်းရင်းတစ်ခုမှာ မိမိရေးသည်ကို လူမသိစေလို၍လည်းဖြစ်သည်၊ သို့ရာတွင် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဤကဲ့သို့အသုံးပြခြင်းမှာ စာရေးဆရာ အနည်းစုသာဖြစ်ပါသည်။

သတင်းစာများတွင် လူထူအော်သံ အခန်းရေးသူများ နာမည်ရင်းဖြင့် ရေးခဲသည်။ နာမည်ရက်ဖြင့်သာ ရေးကြ၏။ အစောဆုံး မြန်မာကလောင်များကို ဘဂ္ဂဝ တစ်စိုက်က သတင်းစာဆရာ (အယ်ဒီတာ)ထဲ ပို့သည့် အမည်ရက်နှင့် ရေးသားသောစာများတွင် တွေ့ရပါသည်။ ဤနည်းဖြင့်လည်း ကလောင်အမည် ပေါ်ပေါက်လာသည်။

၄။ ကလောင်အမည်နှင့်ပတ်သက်သော ကက်တလောက်
စည်းမျဉ်း

မြန်မာစာအပ်များ ကက်တလောက်လုပ်ရာတွင် ကလောင်
အမည်ပြသောနာများ အမိကပြသောနာတစ်ရပ် ဖြစ်နေ၍ မြန်မာကလောင်
အမည်များကို အချိန်ယူစာရင်းကောက်ပြီး စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၏
အသေးစိတ်လူလာသုံးသပ်ကြည့်ကြပါသည်။ ထိုနောက် နိုင်ငံမြားမှ
စာကြည့်တိုက်ကက်တလောက် စည်းမျဉ်းများတွင် ကလောင်အမည်
များကို မည်ကဲ့သို့ ကက်တလောက်တင်ရန် ဆွဲန်ကြားထားသည်ကို
လူလာကြည့်ကြပြီးမှ မြန်မာကလောင်အမည်များအတွက် စည်းမျဉ်း
များကို အကြမ်းသဘောရေးဆွဲ၍ စာကြည့်တိုက်များတွင် အစမ်းအဖြစ်
အသုံးပြုကြည့်ရန် စာကြည့်တိုက်များများထဲ တင်ပြထားပြီးဖြစ်ပါသည်။
ယင်းစည်းမျဉ်းများသည် မြန်မာကလောင်အမည်များအတွက် သာမက
အမည်ရင်းများအတွက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံမြား
စာကြည့်တိုက်စည်းမျဉ်းများနှင့်လည်း အတတ်နိုင်ဆုံး ကိုက်ညီစေရန်
ကြိုးစားထားပါသည်။

စာကြည့်တိုက်များများသည် “အမည်ရင်း”နှင့်“ကလောင်
အမည်”ဟူသော စောဟာရနှစ်ခုကို သတ်သတ်မှတ်မှတ် ခွဲမြားအသုံး
ပြုပါသည်။ ကလောင်အမည်ဟူသော စောဟာရကို စာကြည့်တိုက်များ
များက “အမည်ရင်းနှင့် သိသိသာသာကွာမြားသည်။ စာရေးသားရာ
တွင် အသုံးပြုသောအမည်”ဟု အနက်ဖွင့်ထားပါသည်။ “စာရေးသား

မြန်မာကလောင်အမည်များ

၂

ရာတွင် အသုံးပြုသောအမည်”ဟု သာမန်အနက်မဖွင့်ပါ။ အမည်ရင်း
အပြည့်ပါသော ကလောင်အမည်ကို အမည်ရင်းအဖြစ်သာ ထားပါ
သည်။

စည်းမျဉ်းများကို ဤစာတမ်းပတ်ရာတွင် အသေးစိတ်
မဖော်ပြလိုပါ။ အမိကစည်းမျဉ်းကိုသာ ရှင်းပြပါမည်။ ယင်းအမိက
စည်းမျဉ်းများ “မြန်မာအမည်များနှင့်တွဲ၍ တွေ့ရသည့် ဂါရဝါပြုရှေ့
တပ်စကားလုံးများ၏နှင့် အခြားဝိသေသများ”၏ကို ကက်တလောက်
တင်ရာတွင် နောက်သို့ပို့ရန်ဖြစ်သည်။

ဤစည်းမျဉ်းသည် ကလောင်အမည်အတွက်သာ မဟုတ်
ဘဲ မြန်မာအမည်အားလုံးအတွက်ဖြစ်ပါသည်။ ယခင်က ဤကဲ့သို့
နောက်ပို့ရာတွင် ကလောင်အမည်အတွက် ဂါရဝါပြုရှေ့တပ်စကားလုံး
များနှင့် ဝိသေသများကို နောက်သို့မပို့ဘဲ၊ အမည်ရင်းနှင့် တွဲသည့်
စကားလုံးများကိုသာ နောက်သို့ပို့ရန် စည်းမျဉ်းလုပ်ခဲ့ပါသည်။
သို့ရာတွင် ဤကဲ့သို့ ကလောင်အမည်အတွက် တစ်မျိုး၊ အမည်ရင်း
အတွက်တစ်မျိုး၊ စည်းမျဉ်းထားရှိခြင်းသည် စာဖတ်သူ စာရှာသူတို့
အတွက် ရွှေ့ပျော်ရွှေ့ပေါ်ပါသည်။ မည်သို့ဆိုသော စာဖတ်သူအများစုံ
သည် မည်သည့်အမည် အမည်ရင်းဖြစ်သည်။ မည်သည့်အမည်သည်
ကလောင်အမည် ဖြစ်သည်ကို ခွဲခြားသိရှိရန် ခက်ခဲသောကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးဆရာများ၏ အမည်များကို ခွဲစိတ်ကြည့်လျင် နိုင်ငံ
မြား အမည်များ၏ လည်းကောင်း၊ မြန်မာအမည်များ၏ လည်းကောင်း၊
သာမဏ်အားဖြင့် သုံးပိုင်းတွေ.ရှိနိုင်ပါသည်။

(c) အမည်ရင်းအပိုင်း^{၁၁}

(j) အမည်နှင့်တွဲသည့်ဂါရဝါပြုစကားလုံး

(အမည်ရှေ့၌ လာလေ့ရှိသည်)

(c) အမည်နှင့်တွဲနေသော အမြားဝိသသများ။

ဥပမာ - ဂျာနယ်ကျော်ဦးချုစ်မောင်ကဲ့သို့ အမည်တွင်
“ချုစ်မောင်”သည် အမည်ရင်းအပိုင်းဖြစ်ပါသည်။ “ဦး”သည် ဂါရဝါ
ပြု စကားလုံးဖြစ်သည်။ “ဂျာနယ်ကျော်”သည် အမည်နှင့်တွဲသည့်
ဝိသသဖြစ်ပါသည်။

ဂါရဝါရှေ့တပ်စကားလုံးနှင့် အမြားဝိသသများသည်
အမည်ရင်းနှင့်လည်း တွဲတွေ.နိုင်သည်။ ကလောင်အမည်နှင့်လည်း
တွဲတွေ.နိုင်ပါသည်။

ဥပမာ-

အောက်ပါကလောင်အမည်တွင် ကြည့်ပါ။

တက္ကသိလ်မောင်သန့်စင် (အမည်ရင်း ဦးမောင်)

သန့်စင်	မောင်	(တက္ကသိလ်)
---------	-------	------------

အမည်	ဂါရဝါပြုစကားလုံး	ဝိသသ
------	------------------	------

တစ်ခါတစ်ရဲ သုံးပိုင်းခွဲ၍ မရလျှင်လည်း (၂)ပိုင်းခွဲ၍
ရပါသည်။

(၁) အမည်နှင့်ဂါရဝါး စကားလုံး

မောင်/တင်အုံး (အမည်ရင်း ပါမောက္ဗီးတင်အုံး)

မောင်/သုတ (အမည်ရင်း ဗိုလ်များဘသောင်း)

(၂) အမည်နှင့်အခြားဝိသေသ

တက္ကသိုလ်/စီန်တင် (အမည်ရင်း ဦးစီန်တင်)

တက္ကသိုလ်/ဘုန်းနိုင် (အမည်ရင်း ဦးခင်မောင်တင့်)

အနောက်နိုင်ငံအမည်များကို မျိုးရိုးအမည်နှင့် ကက်တလောက် တင်ရန် စည်းမျဉ်းလုပ်ထားပါသည်။ အမည်နှင့်တွဲသည့် ရှေ့တပ်စကားလုံးများကို ကက်တလောက်တွင် သာမန်အားဖြင့် ဖော်ပြလေ့ မရှိသော်လည်း ထူးခြားသည့် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဂါရဝါး ရှေ့တပ် စကားလုံးများကို ကက်တလောက်တွင် နောက်သို့ပို့ပြီး ဖော်ပြပါသည်။

အက်လိပ်စာရေးဆရာ Sir Walter Scott၏ အမည်ကို ကြည့်ပါ။

ကက်တလောက်တွင် SCOTT, Sir Walter ဟု ပြပါသည်။

T.S. Eliot ဟုသောအမည်ရင်းကို ကက်တလောက်တင်ရာ၌ ELIOT, T.S. ဟု ပြပါသည်။

အလားတွပင် ကလောင်အမည် George Eliot ကို
ကက်တလောက်တင်ရှုခြုံ ELIOT, George ဟူပြပါသည်။

Mark Twainဟူသော ကလောင်အမည်မှာ လူပုဂ္ဂိုလ်
အမည်နှင့်တူသော်လည်း လူနာမည်အစစ်မဟုတ်ပါ။ ရေတိုင်းရာ
တွင်ဖြောသော စကားရပ်တစ်ခုကို ကလောင်အမည်အဖြစ်ယူထား
ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အမိပါယ်မှာ Mark“မှတ်သားပါ”၊ “Twain”
“နှစ်ခု”ဟူရပါသည်။ ထို့ကြောင့် “နှစ်ခုမှတ်ပါ” ဟူသော အမိပါယ်ရ
ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤကလောင်အမည်သည် လူပုဂ္ဂိုလ်အမည်နှင့်
တူဆောကြောင့် ကက်တလောက်တင်ရာတွင် Twainကို မျိုးရိုးအမည်
သဘောထားပြီး စာရင်းရေးသွင်းရပါသည်။

TWAIN, Mark ဟူပြရပါသည်။

၅။ နိုင်ငံအသီးသီးမှ ကလောင်အမည်များ

ကလောင်အမည်များ မြန်မာနိုင်ငံ၌ အသုံးမပြုမိန့်ပေါင်း
မြောက်မြားစွာကပင် အရှေ့အနောက် ကဗ္ဗာနိုင်ငံအသီးသီးတွင် အသုံး
ပြကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။

တရာတ်ပြည်၌ ဘိစ် ၅၇၀ ခန့်မှ ၄၉၀ခန့်ထိ ထွန်းကား
သာ နာမည်ကျော်အတွေးအခေါ်ပညာရှင် လောင်စု^၁နှင့်ပတ်သက်၍
လောင်စုသည် တကယ်သက်ရှိပညာရှင်တစ်ဦး မဟုတ်၊ ယင်းအမည်
မှာ စာစုတစ်စုကို အမည်တပ်ထားခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု သုတေသန
အချို့၊ ယဉ်ဆြောင်ပါသည်^၂။

ရှေးခေတ် ပါရှင်းနှင့် တူရကီ စာရေးဆရာတို့လည်း
ကလောင်အမည်များ သုံးကြပါသည်။ အာဒ္ဓိ^၃ အမည်ရှိ နာမည်ကြီး
ပါရှင်းကဲဖျားဆရာတ် အမည်ရင်းမှာ အာဒ္ဓကာစင်မန်ဆာ^၄ ဖြစ်ပါ
သည်။

အိန္ဒိယစာပေါ်လည်း ပရှင်ချွန်^၅ ကဲသို့ ကလောင်အမည်
နှင့် ကျော်ကြားသည့် စာရေးဆရာများ ရှိပါသည်။ ထိုစာရေးဆရာ
၏အမည်ရင်းမှာ ဒါန်ပတ်ရေး^၆ ဖြစ်သော်လည်း အမည်ရင်းကို သိသူ
အလွန်ရှား၏။

နာမည်ကြီး နိုဘယ်စာပေဆုရ ဂျပန်စာရေးဆရာမိန္ဒဗား^{၁၀}
၏ အမည်ကို အများသိကြပါလိမ့်မည်။ မိရိုမားဟူသော အမည်သည်
ကလောင်အမည်သာဖြစ်သည်။ အမည်ရင်းမှာ ဟာရိုကာ^{၁၁} ဖြစ်ပါ
သည်။

အနောက်နိုင်ငံ၏ စာရေးဆရာလောကတွင် ခေါမရောမ
ခေတ်မှစ၍ ကလောင်အမည်များ အသုံးပြုကြသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်
ပါသည်။

ခေါမစာရေးဆရာ ဇင်နိုး^{၁၂} သည် သိမစ်တိုကျင်န်ဟူသော
အမည်အသုံးပြုကြောင်း ပလူတပ်၏ ရေးသားချက်တွင် တွေ့ရှိရပါ
သည်^{၁၃}

ရောမစာရေးဆရာ စီဆာရိကတဲရှင်အမည်နှင့် ရေးသား
သည့် ပြောတ်များကို အချို့က ကာစိရလေလီရ ရေးသည်ဟု ပြောကြ
ကြောင်း စာတစ်စောင်၌ တွေ့ရပါသည်။^{၁၄}

ဥရောပစာပေ၌ ကလောင်အမည်အသုံးပြုကြသည်ကို
အများအပြား တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ပြင်သစ်စာရေးဆရာ ဖော်တဲ့^{၁၅}
သည် မိမိအမည်ရင်းနှင့် စာမရေးပါ။ ကလောင်အမည်နှင့်သာ
ရေးသားပါသည်။ ဖော်တဲ့ဟူသော ကလောင်အမည်ကိုသာ အများသိ
ကြပြီး၊ အမည်ရင်းကို လူသိအလွန်နည်းပါသည်။ အလားတူပင်

အာနာတိဖရန့်၂၃ ကလောင်အမည်နှင့် ရေးသော စာရေးဆရာတိ၊
အမည်ရင်းကို အများမသိပါ။ ယင်းစာရေးဆရာသည် မိမိ၏
တိုင်းပြည့် “ဖရန့်” အမည်ကို မိမိ၏အမည်အဖြစ် “မောင်မြန်မာ”
ကဲ့သို့ ယူထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အက်လိပ်စာပေါ်လည်း ဂျော့အလိရက်၂၄ ဟူသော
ယောကျားအမည်နှင့် ဝတ္ထုများရေးသုမ္ပာ အမျိုးသမီး စာရေးဆရာမ
မေရိအန်အဲပင်၂၅ ဖြစ်ပါသည်။ ကျော်ကြားသည့် အဲလစ်၂၆ ကလေး
စာအုပ်များကို လွှဲပိုကယ်ရော်၂၇ အမည်နှင့် ရေးသုမ္ပာ သချာပါမောက္
ဒေါသန၂၈ ဖြစ်ပါသည်။

အမေရိကန် စာရေးဆရာများလည်း ကလောင်အမည်
သုံးကြပါသည်။ ဝါရှင်တန်အားလုံးသည် နိကာဘောက်ကာ အမည်နှင့်
စာအုပ်ရေးသည်။၂၉ ကျော်ကြားသော အမေရိကန် စာရေးဆရာ
မတ်တို့မဲ့။၃၀ ၏အမည်ရင်းကိုပင် အများမသိကြတော့ပါ။ မတ်တို့မဲ့
ဟူသော ကလောင်အမည်ကိုသာ သိကြပါသည်။

၆။ မြန်မာကလောင်အမည်များ

ရှေးခေတ်က မြန်မာနိုင်ငံတွင် စာရေးသူများသည် ကလောင်အမည်များ အသုံးပြုလေ့မရှိပါ။ မြန်မာမင်းလက်ထက် ပညာတတ် လူတန်းစားသည် ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် မင်းမှုထမ်းများ သာ ယောဂျေအားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့၏ ဘွဲ့အမည်များ နှင့်သာ စာရေးကြော်။ အချို့အမည်ရင်းနှင့် ရေးသားကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကလောင်အမည် အစောဆုံး အသုံးစပို လာသည်ကို ဘရဂဝ တစ်ပိုက်ထုတ် မြန်မာသတင်းစာများ၌ တွေ့ရ ပါသည်။ မျက်မှုဗ်ခေတ်မှာကဲ့သို့ပင် အယ်ဒီတာထံပေးစာ (ထို အချိန်က အယ်ဒီတာကို သတင်းစာဆရာဟုခေါ်သည်)တွင် အမည်ရှုက် နှင့် ရေးသားကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကလောင်အမည်စစ်စစ်တော့ မဟုတ်ပါ။ အမည်ရှုက်ထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။

အောက်ပါပုံစံများကို လွှာထွေးလျပြစ်သည့် သတင်းစာ များသည် သမိုင်းကို ပြောနေကြသည် စာအပ်မှတွေ့ရ ပါသည်။^၃ သံတော်ဆင့်သတင်းစာ၊ မြန်မာဂေါက်သတင်းစာနှင့် မြန်မာသတင်းတို့မှ ပြန်လည်ကူးယူ ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်တစ်ရာကျော်က အစောဆုံး ကလောင် အမည်များကိုကြည့်လျှင် ယခုခေတ်မှာကဲ့သို့ပင် “မောင်” ရှေ့တပ်ပြီး လူနာမည်နှင့်တူသော ကလောင်အမည်များ၊ အလုပ်အကိုင်ကိုပြသော ကလောင်အမည်များနှင့် ဆန်းပြားသည့်အမည်များ ကလောင်အမည် အဖြစ် ယူထားခြင်းကို တွေ့နှင့်ပါသည်။ ၂၅၈ -

မောင်သီချင်

မောင်စာကူး

မောင်စကားမတတ်

မောင်တုပ်ကျွေး

ကုန်သည်

မထိုလေးကုန်သည်

ပွဲစားကိုတာလက်မှတ်

ကျောက်စီပေတရာ၊ ရန်ကုန်သား

နောင်နောင်-“ဆည်းလည်တော်သဲ (တေးထပ်)”

ရေးရာတွင် “နောင်နောင်နှင့်နှင့်ဘဝင်စီမံ”ဟု အစ္စ

ခီးပြု တေးထပ်အဆုံးတွင် ကလောင်အမည်အဖြစ်

“နောင်နောင်”ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ပြည်သူ့မေတ္တာ

ယုံချင်သူ

မှတ်ချင်သူ

ရွှေပဟိုရ်

မျက်လုံးကျက်သရေလက်မှတ်

အဝေးစကား

ကလောင်အမည်စစ်စစ်ကိုမူ ၂၀ ရာစွဲစိုးပိုင်း ၁၅
 တွေ့ရပါသည်။၃၃ ၂၀ရာစွဲစိုးပိုင်းထုတ် သတင်းစာဂျာနယ်တို့တွင်
 ကလောင်အမည်နှင့် စာရေးသားကြေသည်ကို တွေ့ရှုရပါသည်။ပိမိုးနင်း
 သည် ကြောက်စိုးအမည်နှင့် သူရိယသတင်းစာ၌ လည်းကောင်း၊
 ထို့နောက် ပိုက်ဆံကြီးအမည်နှင့် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတွင် လည်း
 ကောင်း၊ အခန်းတစ်ခန်းယဉ်ပြီးရေးသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းကြောက်စိုး
 နှင့် ပိုက်ဆံကြီးဟူသော ကလောင်အမည်တို့သည် ပိမိုးနင်းတစ်ဦးပိုင်း
 ကလောင်အမည်မဖြစ်ဘဲ တို့က်ကသာပိုင်ပြီး စာရေးဆရာအများ
 ပါဝင်ရေးသားကြပါသည်။ မလိုခက် မြန်မာစာပေအဘိဓာန် တွင်
 “ကလောင်အမည်”အကြောင်းရေးသားရှု၌ ကလောင်အမည် စသုံး
 စဉ်က ကလောင်အမည်တစ်ခုကို စာရေးဆရာ တစ်ဦးပိုင်သော
 မဟုတ်ဘဲ သက်ဆိုင်ရာသတင်းစာ၊ ဂျာနယ်က အပိုင်ယူထားကြောင်း
 ဖော်ပြထားပါသည်၊ မှန်ပါသည်။ မျက်မှုဗာက်ခေတ်၌လည်း
 “နိုင်ပြည်သူ” ကဲ့သို့ ကလောင်အမည်ကို လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်
 သတင်းစာ ကယ့်ထားပြီး စာရေးဆရာ တစ်ဦးတည်းကသာ ယင်း
 ကလောင်အမည်နှင့် ရေးသားခြင်းမဟုတ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

၂၀ရာစွဲ နှစ်ဦးပိုင်းက ကလောင်အမည်နှင့်ပတ်သက်၍
 ပြသောဖြစ်ကြသည်ကို ယင်းခေတ်ထုတ်စာအပ်များ စာနယ်ဇင်း
 များတွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပိမိုးနင်း၏ ကလောင်
 အမည်တစ်ခုဖြစ်သည့် “ပိုက်ဆံကြီး”နှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြသော

ဖြစ်ကာ ရိုဘွ္ဗတိရံးတွင် ကလောင်အမည် မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ဖြေရှင်း
ချက်ထုတ်ပြန်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ပိမိုးနှင်း ပညာအလင်းတိုက်မှ ထွက်ပြီးနောက်
(၁)ပိုက်ဆံကြီး၊ (၂) မူလပိုက်ဆံကြီး၊ (၃) ပိုက်ဆံစစ်၊ (၄)ပိုက်ဆံ
တံဆိပ် စသည့် ကလောင်အမည်(၄)မျိုးကို ပညာအလင်းတိုက်ရှင်က
ရိုဘွ္ဗတိရံး၌ မှတ်ပုံတင်လိုက်၍ ပိမိုးနှင်းက ယင်းကလောင်
အမည်များကို ဆက်သုံးခွင့်မရတော့ပါ။^{၃၆}

ပညာအလင်းတိုက်မှထွက်ပြီး ပိမိုးနှင်းသည် အောင်
တော်မှ အမည်နှင့် တန်္တေန္တာတစ်ပတ်တစ်ကြိမ် ဝွေး၊ မဂ္ဂဇင်း
စာစောင် ရေးသားထုတ်ဝေသည်။ ၁၉၂၁ မေ ၂၉ ရက်ထုတ်
အောင်တော်မှ အတွဲ့၊ စာမျက်နှာ ၂ တွင် ပိမိုးနှင်းက ရှင်းလင်းချက်
တစ်ရပ်ထုတ်ပါသည်။ “ဖော်ချက်”ဟု ခေါင်းတပ်ပြီး၊ ပိမိုးနှင်းက
မိမိသည် ပိုက်ဆံကြီးအမည်နှင့် ဖွဲ့စားကြီးသားအဖွဲ့နှင့် မြှမြှဝွေး၊
နေရိရိ၊ သီလရင်မေဒါရိဝွေး၊ မယ်ယက္ခဝွေး၊ တစ်ပိုင်းသာလျှင်
ရေးကြောင်း၊ ဘားမားဒေးဝွေးများကို မိမိမရေးသားကြောင်း အတိ
အလင်းဖော်ပြလျက် ပိမိုးနှင်းအမည်နှင့်ပင် လက်မှတ်ထိုးထားပါသည်။
ဤဖော်ချက်^{၃၇}သည် အထူးအရေးကြီးသော မှတ်တမ်းတစ်ခု
ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့ဆိုသော ယခုအခါ၌ ဘားမားဒေးဝွေးများ
ကို ပိမိုးနှင်းရေးသည်ဟုပင် အများယဉ်ဆန်ကသောကြောင့် ဖြစ်ပါ
သည်။

ပိမိးနင်း၏ ပိမိးနင်းအမည်နှင့်ထုတ်သည့် ကိုယ်တိုင်ရေး
အတွေ့ပွဲဖို့၌ လည်း “ပညာအလင်းတိုက်မှတွက်သောအခါ တိုက်
ရှင်က ပိုက်ဆံကြီးဟူသော အမည်ကို အတင်းယဉ်ထားလိုက်သည့်
အတွက် ပိမိးနင်းဟူသောအမည်ကို သုံးစွဲရလေတော့သည်”ဟု
ဖော်ပြထားပါသည်။

ကလောင်အမည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ခေတ်စားလာခြင်း
သည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဝတ္ထုအရေးအသား များပြားလာပြီး လူကြိုက်
များလာသည်နှင့် ဆက်နွယ်မှုရှိသည်ဟု ယူဆရမည် ထင်ပါသည်။

ဝတ္ထုများ စရေးစဉ်က ပြောတ်များ ခေတ်စားသည့်
အချိန်မှာကဲ့သို့ပင် စာရေးဆရာများသည် အမည်ရင်းများနှင့် ရေးကြ
ပါသည်။ ၁၉၀၄ ခုထုတ် အစောဆုံးကာလပေါ် မြန်မာဝတ္ထုဖြစ်သော
မောင်ရှင်မောင်မမယ်မ ဝတ္ထုကို ရိမ်းလှုပော်က မိမိအမည်ရင်းနှင့်ပင်
ရေးပါသည်။ ထိုအဘူ ဦးလတ်ကလည်း စံပယ်ပင် ဝတ္ထုကို မိမိ
အမည်ရင်းနှင့်ပင် ၁၉၁၂ ခုနှစ်က ရေးသားထုတ်ဝေပါသည်။ သို့ရာတွင်
ကာလပေါ်ဝတ္ထုစသည် (၁၀)နှစ်အတွင်း စာရေးဆရာများသည် ဝတ္ထု
ရေးရာတွင် ကလောင်အမည်များ သုံးလာကြသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပါ
သည်။ ဦးလတ်က ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် ရွှေပြည့်စီး ဝတ္ထု ရေးသောအခါ
မိမိအမည်ရင်းနှင့် မရေးတော့ဘဲ “ပျော်တော်ဆက် စံပယ်”ဟူသော
ကလောင်အမည်နှင့် ရေးပါသည်။

မြန်မာကလောင်အမည်များ ၃၃

ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မြိုင်းသည် ပြုတ်များ
ရေးစဉ်က ဖိမ့်အမည်ရင်း “ဆရာလွန်း”ဖြင့်သာ ရေးသားသည်ကို
တွေ့ရပါသည်။ အခြားဆရာလွန်းများနှင့် ခွဲခြားသိသာစေရန်
“ရွှေတောင်ဆရာလွန်း”ဟုလည်း စာအုပ်အချို့တွင် ဖော်ပြပါသည်။
ထို့နောက် ၁၉၁၆ ခုနှစ်တွင် မှာတော်ပုံဝတ္ထု ပထမတွဲ ရေးသား
ထုတ်ဝေသောအခါကျေမှ မစွေတာမောင်မြိုင်းဟုသော ကလောင်အမည်
ကို စယူပါသည်။

ဝတ္ထုအရေးအသားသည်၏၂၂၂၀ခုနှစ်ခန့်မှစ၍ တစ်ဟျှန်
ထို့များပြားလာသည်နှင့်အမျှ ကလောင်အမည်သုံးနှင့်မှုသည်လည်း
များပြားလာပါသည်။

၁၉၂၀ စက်တင်ဘာလ (၁)ရက်နေ့ထုတ် နာမည်ကြီး ဒဂုံး
မဂ္ဂဇင်းအတွဲ (၁) အမှတ် (၁)ကိုကြည့်ပါ။ ဆောင်းပါးကဗျာ၊ ဝတ္ထုတိ
အားလုံးကိုပင် ကလောင်အမည်နှင့် ရေးသားကြသည်ကို တွေ့ရ
ပါသည်။ “မြို့ဆိပ်ပမာဏတ္ထိယာ” ဝတ္ထုကို ဒဂုံးနှစ်ရုပံ့ (စာရေးဆရာ
ရုပံ့)က ရေးသည်။ “ဦးလ်ရှိအောင်” ရာဇဝင် နောက်ခံဝတ္ထုကို
ဒဂုံးနောက် (စာရေးဆရာနောက်)က ရေးသည်။^၃

စစ်ကြိုးခေတ်က ကလောင်အမည် အသုံးများလာမှုကို
သိပုံမောင်ဝေ တစ်ဦးတည်းကြည့်ပါ။ သိပုံမောင်ဝေ၏ ကလောင်အမည်
မှားကို စာကြည့်တိုက်ပညာသင်တန်းသားတစ်ဦးက ရှာဖွေစာရင်း
ကောက်ကြည့်ရာ ၅၂မျိုးရကြောင်း စာတမ်းတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။^၄

၇။ မျက်မွှာက်ခေတ် ကလောင်အမည်များ

မျက်မွှာက်ခေတ်၌ တွေ.ရှိရသော မြန်မာကလောင် အမည်များကို စာရင်းပြုစ တင်ပြထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးအစား ခွဲကြည့်လျှင်-

- (၁) အလုပ်အကိုင်နှင့်ပတ်သက်သော ကလောင်အမည်များ
- (၂) ရေးသားသည် မဂ္ဂဇင်းနှင့်ပတ်သက်သော ကလောင် အမည်များ
- (၃) နေထိုင်ရာအရပ်ဒေသနှင့် ပတ်သက်သော ကလောင်အမည်များ
- (၄) တဗ္ဗသိုလ်/ကောလိပ်၊ ကျောင်းနှင့် ပတ်သက်သော ကလောင်အမည်များ
- (၅) သက်ရှိသက်မဲသဘဝပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်သော ကလောင်အမည်များ-တိရှောန်၊ ငှက်၊ ပန်း၊ သစ်ပင် ကျောက်သံပတ္တုများနှင့် နက္ခတ္တုဖောင်ဆိုင်ရာအမည်များ
- (၆) ဘာသာရေးဆိုင်ရာအမည်များ
- (၇) နိုင်ငံခြားအမည်များ၊ အထူးသဖြင့် အက်လိပ်နှင့်ပါဉိုစာဆေ မှ အမည်များ
- (၈) Pseudonym ခေါ် အမည်ရှက်များ စသဖြင့် အမျိုးသို့ တွေ.ရှိရပါသည်။

မြန်မာကလောင်အမည်များ ၃၅

ကလောင်အမည်များ မှည့်ခေါ်ရာ၌ ဝိသေသများ
ထည့်လေ့ရှုကြောင်းကို ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဝိသေသထည့်ရာ၌ ဌာန
(မြို့ရွာအရပ်)ကို လည်းကောင်း၊ တက္ကသိုလ် “ဝိဇ္ဇာ-သိပ္ပါ” စသော
မိမိသင်ကြားခဲ့သည့် ကျောင်း/တက္ကသိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ မိမိ
အလုပ်လုပ်ရာဌာနကို လည်းကောင်း၊ မိမိပါဝင်သော ကလောင်ရှင်
အသင်း ရေးသားခဲ့သော မဂ္ဂဇင်းဂျာနယ်အမည်ကို လည်းကောင်း၊
အမျိုးမျိုးထည့်လေ့ရှုပါသည်။

ဌာန(မြို့ရွာအရပ်)ဝိသေသပါသော ကလောင်အမည်

ဥပမာ-

မကျွေးကျော်ဝေ

ကမ္မာအင်လှိုင်

မြန်မာန်းဖိုးလုံး

ပျော်းမနားမမြတွေး

စသည်အားဖြင့် အများအပြားရှိသည်။

“တက္ကသိုလ်”ဟူသော ဝိသေသထည့်ထားသော
ကလောင်အမည်များမှာလည်း များလု၏။ ယခုပြုစသော ကလောင်
အမည်စာရင်းတွင် “တက္ကသိုလ်”အစချို့သော ကလောင်အမည်
ပါင်း “ဂျိ”ဦးရှိနေပေသည်။ ယခုနောက်ပိုင်း ဝိဇ္ဇာ-သိပ္ပါတက္ကသိုလ်
များ ပေါ်ပေါက်ပြီးနောက်၊ ကလျာ (ဝိဇ္ဇာ-သိပ္ပါ)၊ ခိုင်ယဉ်မွန်(ဝိဇ္ဇာ-
သိပ္ပါ)၊ ဖြိုး (ဆေး-၁) စသည်ဖြင့် ဝိသေသများ ထည့်လာကြပြန်သည်။

မိမိအလုပ်လုပ်ရာတွာနကို အခဲပြု၍ ဝိသေသထည့်သော
ကလောင်အမည်၊ ဥပမာ-

ယဉ်မင်းဦး (ရေကြာင်းသီပုံ)

ခင်သစ်လွင် (အာမခံ)

ပွင့်လန်း (သတ္တုတွင်း)

မိမိပါဝင်သော ကလောင်ရှင်အသင်း၊ ရေးသားခဲ့သော
မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်ကို ဝိသေသထည့်ထားသော ကလောင်အမည်
ဥပမာ-

ယုဝတီခင်စိန်လျိုင်

ယုဝတီဂျင်းဖောမယ်

ဂျာနယ်ကျော်မမလေး

ဒဂုံနတ်ရှင်

ဒဂုံဓမ္မများ

ယုဝတီဝိသေသပါသော ကလောင်အမည် ပေါင်းသည်
ဤစာရင်းတွင် (၁၄)ဦးရှိပေသည်။

“မ”နှင့်စသော ကလောင်အမည် အနည်းငယ်ရှိ၍
“မောင်”နှင့်စသော ကလောင်အမည် အတော်များများရှိပါသည်။

ဥပမာ-

မောင်ထင်

မောင်ဆရှင်

မောင်ရွှေစမ်း

မောင်ပေါ်ထွန်း

မောင်ချုစ်ပန်

“တပ်မတော်”၊ “ရဲဘော်”၊ “ဓိလ”၊ “ကာတွန်း”၊
“ပန်းချီ”၊ စန္ဒရား” စသော ဝိသေသာများထည့်သည့် ကလောင်
အမည်များလည်း ရှိပါသည်။

ကလောင်အမည်များကို မှည့်ခေါ်ရနှုန်း လူအမည်များ
သာမက အချို့မှာ တိရှိနာန်အမည်၊ သက်မဲ့ဝတ္ထုပစ္စည်းအမည်များ
ကိုပင် မှည့်တတ်ကြပါသည်။

ဥပမာ-

ဒလ

ရွှေကျေး

ဦး

ဂျင်းတက်

· အီကာကွေး

ကြပ်ကလေး

ကြတ်ကလေး

ရုံး

ပန်းအမည် ထည့်မှည့်သော ကလောင်အမည်များ
လည်း ရှိပါသည်။

ဥပမာ-

စပယ်

ရွှေနှင်းဆီ

တက္ကာသိုလ်နှယ်သင်

ပူလိပ်အရာရိတာစိုး”၊ “လေသူရဲတာစိုး”၊ “ခုထောက်
အယ်ခီတာတာစိုး” စသည်ဖြင့်လည်း ကလောင်အမည် မှည့်တတ်ပါ
သေးသည်။

အမျိုးသားစာရေးဆရာများက အမျိုးသမီး အမည်မျိုး
ကလောင်အမည် မှည့်တတ်ကြသေးသည်။ ဤသဘောမျိုးကို ကိုလိုနိ
ခေတ် စာရေးဆရာလောကတွင်ပင် အသုံးရှိခဲ့ပါသည်။ လယ်တိ
ပလ္လိတ္တိုးမောင်ကြီး၏ ကလောင်အမည်များတွင် “ရတနာခင်တုန်”၊
“ဇွဲမန်းစုစု” စသောအမျိုးသမီး ကလောင်အမည်များ ပါခဲ့သည်။
ဆရာကြီးဒရိန်းထွန်းမြင်က “ဟသံာတခင်ညို”၊ “ဦးကောဝိဒက”၊
“သလ္လာဝတိတင့်အုံ”၊ ဒရိန်းစန်းငွေက “သိရိပစ္စယာစောအုံ” စသည်
အမျိုးသမီးအမည်များနှင့် ရေးကြသည်။ ၃၉ “ကောလိပ်ခင်ခင်”၊

“တင်တင့်” စသော ကလောင်အမည်များမှာလည်း သိပ္ပါမောင်ဝ၏ ကလောင်အမည်ခွဲများ ဖြစ်ပါသည်။

အချို့အမျိုးသားစာရေးဆရာများသည် အမျိုးသမီး ကလောင်အမည်နှင့်ပင် ပိုကျော်နေ၏။ ဥပမာ-စာရေးဆရာတိုးဝင်းမြင့်၏ ကလောင်အမည်ခွဲများတွင် တပ်မတော်ညိုမြင့်၊ အထောက်တော် ညိုမြင့်၊ ထိပ်ထားနှင့်မြှင့်၊ တပ်မတော်ရဲဝင်း၊ ဝင်းနယ်စသော အမည်များထက် လူသိအများဆုံး ကလောင်အမည်ကား “ခင်ဂျမ်းရှိ”။

အမျိုးသမီးများကလည်း အမျိုးသားအမည်ကို ကလောင် အမည်အဖြစ် အသုံးပြခင်းများ ရှိပါသည်။ ဥပမာ- စာရေးဆရာမျကြီး ဒရိုန်ခင်ခင်လေး၏ ကလောင်အမည်ခွဲ တစ်ခုမှာ “ကိုကိုလေး” ဖြစ်ပါသည်။

အချို့စာရေးဆရာများကို ကလောင်အမည်ဖြင့် လူသိ သိပ်များရာမှ နာမည်ရင်းပျောက်ပြီး ကလောင်အမည်သည်ပင် တရား ဝင် နာမည်ရင်း ဖြစ်သွားသည်လည်း ရှိပါသည်။

ဥပမာ- “တဏ္ဍာသို့လ်ထင်ကြီး” မှာ အမည်ရင်း “ဦး တင်မောင်” ပျောက်၍ တရားဝင်နာမည်သည်ပင် ဦးထင်ကြီး ဖြစ် သွားပါသည်။ ထိုအတွေပင် “ဦးသုခ”၊ “ဦးသာရ”၊ “ဦးတက်တိုး”၊ “ဒေါ်မမလေး”ဟူ၍ ကလောင်အမည်ကိုပင် နာမည်ရင်းကဲသို့ အောင် သုံးခွဲနေကြသည်။ နာမည်ရင်းများမှာ ပျောက်သွားမတတ် လူသိ နည်းသွားသည်။

အချုပ်ဆိုရသော မြန်မာစာပေလောကရှိ မြန်မာစာရေး
ဆရာတိ၏ ကလောင်အမည်များကိစ္စသည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာပင်
ဖြစ်စေပါတော့သည်။

ဤမြှုပ်ဖြင့် မြန်မာကလောင်အမည်များ စာတမ်းကို
နိဂုံးချုပ်ပါရစေ။

မြန်မာအကျိုးဆရာတို့၏ လျှိုကာလောင်

မြန်မာနိုင်ငံတွင်းတို့၏အသင်း၏ တွင်းတို့၏ပညာဂုဏ်ဆိုင်ရာ

တပေယောပြောပွဲ၏ ဖတ်ပြားတင်ပြသည့်စာမျက်နှာများ

စာတမ်းရှင်	-	ဦးမြင့်ကြိုင် (အမျိုးသားစာကြည့်တိုက်)
သဘာပတီ	-	ဦးသော်ကောင်း (မြန်မာ့သမိုင်းအဖွဲ့ဝင်)
နွေရက်	-	၅-၈-၉၉ (ဗုဒ္ဓဟူးနွေ)
ဇွန်	-	ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်များ ဗဟိုစာကြည့်တိုက် (ရည်ညွှန်းခန်းမ)

မြန်မာဘရေးဆရာတိ၏

လျှိုကာလောင်

ဤလောကလူတိ၊ ကမ္မာတွင်လျှို့ဝှက်အပ်သောအမူကိစ္စများ
ရှိသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တိုကဗျာလောက၊ စာလောကတွင်လည်း လျှို့ဝှက်
ထားသော အကြောင်းအရာတို့သည် ရှိကြလေ၏။ ထိုသို့သော
တိတ်တခိုးလျှို့ဝှက်ထားချက်များသည် အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာလျှင်
ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာတတ်ကြသည်နှင့်အညီ ဤစာတမ်းတွင် မြန်မာ
စာရေးဆရာတို့၏ လျှိုကလောင်ကိစ္စများကို ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်
တင်ပြလိုပေသည်။ ဤသည်မှာ ကာယက်ရှင် စာရေးဆရာကို
အင်တာဖျေးသဘော၊ မေးမြန်းစုံစမ်းတင်ပြလိုခြင်း သဘောသက်သက်

ထက် သက်သေသာဓကရှိနှင့်ပြီးသားသော လျှိုကလောင်အမည်နာမ ကိစ္စများကို လေ့လာစုံစမ်း ဖော်ထုတ်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ဤစာတမ်းသည် ဘဇ္ဇာ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက ဘာသာစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် ဦးသော်ကောင်းနှင့် ဒေဝါတင်အေးကြည်တို့နှစ်ဦး ပြုစုတင်ပြထားခဲ့ဖူးပါသော မြန်မာ ကလောင်အမည်များ စာတမ်း၏ နောက်ဆက်တဲ့သဘာကုသိုလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကလောင်အမည်ဟုသော ဝါဟာရအမိပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊ မြန်မာစာရေးဆရာများ ကလောင်အမည်မှည့်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း များ၊ မြန်မာကလောင်အမည်ရေးရာများဟူ၍ ဖော်ပြပါရှိခဲ့ပြီးဖြစ် သဖြင့် ဤစာတမ်းတွင် ထပ်မံမဖော်ပြလိုတော့ပါ။

“စာရေးဆရာတို့သည် မိမိတို့စာရေးနေသာအဖြစ်ကို တစ်ပါး သူမသီစေရန် မိမိကိုယ်ကို လျှို့ဝှက်ထားရန်ဟုသောသဘာဖြင့် စာရေးရာတွင် မိမိအမည်ရင်းကို မသုံးဘဲ၊ အခြားအမည်တစ်ခုခုကို ကလောင်အမည်အဖြစ် သုံးလေ့ရှိကြ၏။ နောင်တွင် ကလောင်အမည် ထားပြီး ရေးခြင်းသည် အလေ့တစ်ခုဖြစ်လာ၏”ဟူ၍ မလိုခေါ် မြန်မာစာပေအဘိဓာန်(၁)က ဖွင့်ဆိုထားပါ၏။

စာရေးဆရာတို့မည်သည် စာပေများရေးသားတင်ပြကြရာ၌ သူတို့၏ အမည်နာမ (အမည်ရင်းပင်ဖြစ်စေ၊ ထပ်မံမည့်ယုတေသိကြ သော အမည်ပင်ဖြစ်စေ)များကို ကလောင်အမည်ပါဟူ၍ မှတ်ယူထား လေ့ရှိကြ၏။ ထိုသို့သော ယေဘုယျသဘာအတိုင်းပင် ကျွန်တော်တို့

မြန်မာစာပေလောကရှိ မြန်မာစာရေးဆရာတိမှာ ကလောင်အမည်
အမျိုးမျိုး အသီးသီး ရှိနှင့်ကပြီး ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် မြန်မာစာရေး
ဆရာတိ၏ လျှိုကလောင်ကိစ္စမှာ တကယ်လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သော
ကလောင်အမည်ကို အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာ၍ တရားဝင် ဖော်ထုတ်
တင်ပြတတ်ကြခြင်း (ဥပမာ-စာပေအင်တာဖူးကြောင့် လျှိုကလောင်
ကွဲအမည်များ ပေါ်လွင်လာခြင်း၊ အယ်ဒီတာစာတည်းတို့၏ စည်း
မစောင့်တတ်မှုကြောင့် လျှိုကလောင်အမည်ကွဲ လုသီများလာခြင်း၊
စာပေသူတေသီနှင့် စာစာရင်းပြုစာသုတို့ကြောင့် လျှိုကလောင်အမည်
ကွဲများ ပေါ်လွင်လာခြင်း)များကြောင့် မလျှို့ဝှက်နိုင်ဘဲ လျှိုကလောင်
အဖြစ် ကလောင်ကွဲ ဖြစ်နေတတ်ကြပါလေ၏။

ဥပမာအားဖြင့် ခေတ်စမ်းစာရေးဆရာကြီး သိပုံမောင်ဝ (၁၈၉၉-
၁၉၄၂)မှာ ကလောင်အမည်ကွဲ ၅၇ ခု ရှိထားသည့်အတိုင်း (သက်သေ
သာမကပြထားနှင့်ပြီးဖြစ်သည့်တိုင်) ဦးစိန်တင် (မောင်စိန်တင်)၊
သိပုံမောင်ဝ၊ သိပုံကျောင်းသားမောင်မြှေသွင်၊ တင်မောင်မြင့်၊ မောင်
သံချောင်း ကလောင်တို့ကိုသာ လုသီများခဲ့ကြပါသည်။ တင်တင့်
ဟူသော လျှိုကလောင်ခွဲတစ်ခုမှာ သိပုံမောင်ဝ(ဦးစိန်တင်)သည်
ကိုလိုနိခေတ်အစိုးရဝန်ထမ်းဖြစ်၍ နယ်ခဲ့ကိုလိုနိအစိုးရကို ပြောတ်
စာပေဖြင့် ရုပ်စွာတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့မှုကို သိရှိသူအတော်ပင် နည်းပါးခဲ့သည်
ဆို၏။ သိပုံမောင်ဝကွယ်လွန်ပြီး နှစ်အစိတ်လောက်ကြာမှ လူထူ
ဦးလှက သူ့စာများကပြောခဲ့သော သိပုံမောင်ဝအကြောင်း စာအပ်ရေး

ထုတ်ဖော်ပြုမှ လွှဲတကာသိသာ စွဲခဲ့ပါသည်။ အိုင်စီအက်စိုးစီနှင့်တင် (သိပ္ပါယောင်ဝ)သည် တင်တင့် ပြောတ်စာမျာုတို့ကို သူ၏လက်ရေးမှ ဖြင့်မရေးပို့ဘဲ သူ.အနီး၏လက်ရေးမှဖြင့် စာမျာုရေးပို့ခဲ့ကြောင်း မှတ်သားရဖူးပါ၏။ ဤသည်မှာ လျှိုကလောင်ကွဲ၏ အရသာနှင့် လျှိုကလောင်ရှင်၏ စိတ်ရင်းဆန္ဒကို ချိန်ဆနိုင်မည်ထင်ပါသည်။

အလားတဲ့ ကြော်စုတ်(ကြော်စုတ်ကြီး)၊ ပိုက်ဆံကြီးဟူသော ဆရာပိမိုးနင်း၏ လျှိုကလောင်ကွဲနှစ်ခုကိစ္စမှာလည်း တရားတဘောင်ဖြစ်ကြ၊ အငြင်းအခုန်ဖြစ်ကရာမှ လျှိုကလောင်ကွဲကိစ္စကို လူသိထင်ရှားစွဲခဲ့ရသည်မဟုတ်လား။

ဤစာတမ်းတွင် လျှိုကလောင်ကွဲကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အဓိကတင်ပြချင်သည်မှာ မလိုခာ နှယ်သစ် အငြင်းအခုန်ဖြစ်စရာ ကိစ္စပါတည်း။

မလိုခဲာ့သော ကလောင်အမည်သည် စာရေးဆရာမင်းကျော် (၁၉၃၃-၁၉၉၁)နှင့် နတ်နှယ်တို့၏ ပူးတွဲကလောင်ဖြစ်ကြောင်းသိကြမည်ထင်ပါသည်။ မြန်မာစာပေအဘိဓာန်စာအုပ်ရေးသူ “မလိုခာ”မှာ စာရေးဆရာမင်းကျော်ပါဟူ၍ လူသိထင်ရှားဝန်ခံချက်များဖြင့်ဆောင်းပါးစာ၊ သုံးတသနစာတမ်းတို့အရ သိထားရပါ၏။ (ဥပမာ-မင်းကျော်စာစုစာရင်းရဲ) သို့သော် စာရေးဆရာမင်းကျော်ကွယ်လွန်ပြီးခါမှ စာရေးဆရာနတ်နှယ်က မြန်မာစာပေ အဘိဓာန်ပထမတွဲကိုပြုစဉ်သူအမှန်မှာ မင်းကျော်နှင့် နတ်နှယ် နှစ်ဦးပေါင်းဖြစ်ပါကြောင်း

ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးထုတ်တင်ပြခဲ့ဖူးပါ၏။ (နတ်နွယ်-တော်အကြောင်း တောင်အကြောင်း၊ မိမိနှင့် မလိုခေါ်ဆောင်းပါး၊ ရွှေဝတ်မှုန် မရှုစောင်း၊ ၁၉၉၁ အောက်တိဘာ) ထိုအပြင် မလိုခေါ်မြန်မာဝတ္ထာ အညွှန်းဟူ၍ အတွဲဖြတဲ့(၆-အပ်) ထုတ်ဝေပြီးဖြစ်ခဲ့ရာ အဆိပါဝတ္ထာ အညွှန်း ၆ အပ်စလုံးပါ ၀တ္ထာစာရင်း ၁၀၀ ကျော် (၁၁၆ ပုဒ်လုံးချင်း ဖြစ်ပြီး) အနက် မင်းကျော်ကမည်သည့် ၀တ္ထာများကို ရေးသားသုံးသပ် ပြပြီး နတ်နွယ်ကမည်သူ။ ၀တ္ထာများကို သုံးသပ်ပြထားသည်ကို မသိသာ နိုင်သေးပါ။ မင်းကျော်စာစာစာရင်း ပြုစုံခဲ့သူအဖို့ပင်လျင် ကွဲပြားစွာ မခွဲခြားပြနိုင်သေးပါ။ ဤသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစာပေလောက အတွက် ပူးတွဲကလောင်ရှင်တို့၏ မူပိုင်ပြသသနာပင် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် လျှိုကလောင်ကိစ္စ အရှပ်တော်ပုံတစ်ခုဟုလည်း မှတ်ချက်ပြနိုင်မည် ထင်ပါသည်။

ထိုအပြင် နွယ်သစ်ဗျာသည် စာရေးဆရာမင်းကျော်၊ ကျော် အောင်၊ မင်းလျဉ်းကြေးတို့၏ ပူးတွဲကလောင်ဖြစ်ကြောင်း အထောက် အထားကောင်းများက သက်သေသာမက ပြနိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။ (မင်းကျော် စာစာစာရင်း၏) သို့သော် မူလ စီနှုန်းကလောင်၏(လုပ်သား ပြည်သူ့နှုန်းစဉ်သတင်းစာ၊ စာရေးဆရာနှင့်စာကဏ္ဍာ၊ စာပေဝေဖန်ရေး ကလောင်အမည်)မှ နွယ်သစ်ဖြစ်လာရမှုတွင် မလိုခေါ်မြန်မာစာပေ အဘိဓာန်(၂)အရ နွယ်သစ်ကလောင်ပိုင်ရှင်အစ်မှာ ၁၉၆၉ ခုနှစ်မှစ၍၍

မင်းလှည့်ကြားတစ်ဦးတည်းသာ ပိုင်ဆိုင်ထားပြီဖြစ်ကြောင်း ဖွင့်ဆိုရေးပြထားပါ၏။

သို့သော နှယ်သစ်၏ ကမ္မာကျောစာအုပ်တစ်ရာ (စာပေလောကစာအုပ်အမှတ် ၁၀၂၊ ၁၉၇၅-၉၆နှစ်) စာအုပ်မှာ မင်းကျော၊ ကျောအောင်၊ မင်းလှည့်ကြားတိုးသုံးယောက်ပေါင်းစာမူ ဖြစ်သည်ဟု၏။ မည်မျှ ရှုပ်ထွေးပျေလီစေသော လျှိုကလောင်အမည်ကဲ့ ကိစ္စပါနည်း။ မင်းကျော ရေးစာ ၃၄ပုဒ်၊ ကျောအောင်ရေးစာ ၃၁ပုဒ် ပါရှိကြောင်း သိရသည်။ ကျွန်ုပ်ရေး ၃၅မှာ မင်းလှည့်ကြား ရေးသည်ဟု၏။ (မင်းကျော၊ ကျောအောင်တို့၏ စာစာရင်းအရ သိသာနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်)

မည်သို့ဖြစ်စေ ကျွန်ုပ်တော်တို့ မြန်မာစာစာပေလောကရှိ မြန်မာစာရေးဆရာတို့၏ လျှိုကလောင်ကဲ့ကိစ္စမှာ တစ်နှုံးသော ပိုမိုရှုပ်ထွေးစေနိုင်သကဲ့သို့ စာပေသုတေသန၊ စာစာရင်းပြုစုသုတိ၊ အတွက်လည်း ပို၍ပို၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဖန်တီးနေရာသလားဟုလည်း တွေးထင်မိပါသည်။ သို့ပေသည့် မြန်မာစာရေးဆရာတို့ကား လျှိုကလောင်ကဲ့များစွာကို အသုံးပြုနေဆဲပါပဲမဟုတ်လား။

စာရေးဆရာကြီးမြသန်းတင့်(၁၉၂၉-၁၉၉၈)ပင်လျှင် မေမေလှိုင်ဟူသောအမျိုးသမီးအမည်လျှိုကလောင်ကဲ့တစ်ခုဖြင့် မဂ္ဂဇင်းများတွင် ဆောင်းပါးစာများ လျှို့ဝှက်ရေးသားခဲ့ဖူးပါသည်။ ကမ္မာကျောအီတလီရပ်ရှင်မင်းသမီး ဆိုပိုယာလောရင်း၏ မူရင်း ရေးစာများကို စုစည်း၍

မိန့်မအလုပ်ကာကျမ်း (Women and beauty)အမည်ဖြင့် ဘာသာ
ပြန် လုံးချင်းစာအပ်တစ်အုပ် ထုတ်ဝေလိုက်သောအခါ မေမေလိုင်
သည် ဆရာမြိုသန်းတင့်၏ လျှိုကျောင်ကဲ့တစ်ခုပင်ဖြစ်ကြောင်း
ကျွန်ုတော်တို့စာပေနယ်၌ ပြောစမှတ်ပြုစရာ ရှိနေပါတော့သည်။
မေမေလိုင်အမည်ကို မည်ကဲ့သို့ လျှိုကျောင်အမည်ပင် ဖြစ်နေစေ၊
သိသာစေမှုတို့မှာ ရှိလာနေကြသည်သာ မဟုတ်လား၊ (ဥပမာ
မြိုသန်းတင့် စာစုစာရင်း၊ စာပေဂျာနယ်၊ ဘဇ္ဇာ အောက်တိဘာရူ)

ထိုအပြင် အယ်ဒီတာတစ်ဦး၊ စာတည်းအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး၊ သတင်း
ထောက်တစ်ဦးဟု သော ဘုံကျောင်ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာ ကျောင်အမည်
တူ ပြသုနာရေးရာမှာလည်း နှစ်ကာလကြာရည်သော် စာမူ မူပိုင်ခွင့်
ကိစ္စအတွက် ရွှေပ်ထွေးဘွယ်ရာ ဖြစ်စေနိုင်မည်မဟုတ်လော်။

စာရေးဆရာတိ၏ စာစုစာရင်း၊ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းများကြောင့်
လျှိုကျောင်အမည်များ ပေါ်ပေါက်လာတတ်ပြီး စာရေးဆရာတိ၏
ကျောင်ကဲ့များစာရင်း (ကျောင်အမည်တူ ပြသုနာအပါအဝင်
ဘုံကျောင်၊ လျှိုကျောင်ရှိလာမှုတို့သည် စာပေသုတေသနတို့
ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆိုင်ရာစာရေးဆရာ ကွယ်လွန်ပြီးမှ
သိလာရသော အထောက်အထားကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြသုနာ
ဖြစ်ဖွယ်ရာများ ရှိလာတတ်ကြပါသေးသည်။ စကားချပ်) ကြောင့်
ဖြေရှင်း၍ရလောက်သော၊ ဖြေရှင်း၍မရနိုင်သော လျှိုကျောင်ကဲ့ကိစ္စ
တို့သည် ရှိကြမည်သာဖြစ်ပါ၏။

ဥပမာ လူထုဒေါအမာတွင် လျှိုကလောင်ကဲ ၁၀ ခုနှစ်ရာ
မြေမျှကလောင်ကဲမှာ မြန်မာစာပါမောက္ခ (အငြိမ်းစား) ဒေါသန်းဆွဲ
၏ မြေမျှကလောင်နှင့် ထပ်တူနေခြင်းမျိုး။

ထိုအတူ ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း၊ ဇင်အောင်ကလောင်ပိုင်ရှင်
(ကလောင်ကဲဖူ ခရီထားသူ) စာရေးဆရာသည် ဦးသိန်းဗဲ (မောင်
သိန်းဗဲ)ဟူသော လျှိုကလောင်ကဲအမည်များဖြင့် မြန်မာယဉ်ကျေးမှု
သုတေပဒသာ၊ စာပေဝေဖန်ရေး၊ လုံးချင်းစာအပ်များကို ရေးထုတ်ထား
သကဲ့သို့ အမည်ရင်းဦးကြည်အေး ဖြင့်လည်းကြက်မွေးမြှေခြင်းနှင့်
ကာကွယ်ကုသခြင်းများ စာအပ်ကို ရေးသားခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်းတော်တို့စာပေနယ်တွင် ကဗျာဆရာမကြည်အေး ဟူ၍
ကဗျာ၊ ဝတ္ထုရေးနေသူနှင့် နှစ်သိန်းဗဲ (အမည်ရင်း-ဦးသိန်းဗဲ)
ဟူသော ဒသနိကဆိုင်ရာ၊ စာပေဝေဖန်ရေးဆိုင်ရာစာများ၊ ရေးသား၍
နာမည်ကျော်သူတွေရှိနေခဲ့၍ ဖြစ်ပါသည်။

လျှိုကလောင်အမည်ကို လျှိုကလောင်ပါဟူ၍ မလျှိုထားတော့
ပဲ ကိုယ်တိုင်ကြော်ပြား ဖော်ထုတ်တတ်သော စာရေးဆရာတို့လည်း
ရှိကြရာ-

စာရေးဆရာမ “စုပေဖြူ” သည် သူမ၏ လျှိုကလောင်ကဲတစ်ခု
မှာ နှင့်ဦးဝေဟူပါ၏။

ထိုအတူ စာရေးဆရာမ “မိကိုဇ်းဇင်” ၏ကလောင်ကဲလျှို
ထားမူတစ်ခုမှာ နိကိုဇ်းဇင် ဟူပါ၏။

ဤလျှိုက္ခလောင်စာတမ်းတွင် မပါမဖြစ် ကလောင်အရှည်တော် ပုံတစ်ခုမှာ “စာအိုး” အမည်ပါ ဘုံကလောင်(တန်ညုးအားဖြင့် လျှိုကလောင်)ကဲ့ကိစ္စပါတည်း။ မဟေသီမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် ငါး၊ ၁၉၈၈၊ ဧပြီလမှ စတင်ခဲ့ပါသော “စာအိုး” ဘုံကလောင်(လျှိုက္ခလောင်) ကိစ္စကို ၁၉၉၆၊ ဧပြီတွင်ထဲတော် မဟေသီမဂ္ဂဇင်း (အမှတ် ၁၄၁၊ ၁၂၅၌ ပြည့်အမှတ်တရ)တွင် “သူတို့ဘာတွေပြောကြသလဲ” ဟု၍ စာအိုးဘုံကလောင်ဖြင့် ဘုံကလောင်ရှင် စ ဦး(ဖိုးသံစိမ်း၊ ဝင်းစည်သူ၊ သိုက်ထွန်းသက်၊ ကျော်စွာထက်၊ ရဲသွေ့မ်း၊ ကျော်ရင်မြင့်၊ ညိုထွန်းလှန်း ကြည်လင်အေး)တို့၏ ဓါတ်ပုံများဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ (အောက်မှုဖွယ် အမှတ်တရဟု၍ပင် သုံးထား၏။ စကားချပ်)

အဆိုပါ စာအိုးဘုံကလောင်ကိစ္စတွင် ၁၉၉၆ အောက်တိုဘာလ ထဲတ် မဟေသီမဂ္ဂဇင်း (စာ-၇၉)၌ပင်လျှင် သိုက်ထွန်းသက်သည် မိုးမိုး(အင်လျား)ဝတ္ထုတို့ပြိုင်ပွဲ ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့၌ စာအိုးဘုံကလောင် ရှင်အဖြစ်ပါဝင်ပြီးနောက်၊ နောက်ထပ်တာဝန်မယူတော့ကြောင်း၊ (မသက်ဆိုင်တော့ကြောင်း) ကြော်ဗြာ (ပေးစာ)အဖြစ် ဖော်ပြုပြန်လေ၏။ ဆိုလိုသည့်သဘောမှာ ၉-၉-၉၆ မှစ၍ သိုက်ထွန်းသက်သည် စာအိုးနှင့် မပတ်သက်တော့ကြောင်း ကြေညာခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“ကလောင်အမည် ဘယ်လိုပေးမလဲ၊ စာအိုးပေါ့၊ စုပေါင်း၊ ဖတ်ကြ၊ ရေးကြမှာဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ဆိုတဲ့ အသုံးအနှံးကို သုံးကြနိုး၊ ပြီးတော့ စာအိုးဟာ အများနှင့်သက်ဆိုင်တဲ့အမည်ဖြစ်တဲ့

အတွက် ဘယ်သူမှ စာအိုးမဟုတ်ဘူး။ စာအိုးလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို
မဖော်ပို့အထိ သဘောတူကြတယ်”

“ကျွန်တ်တို့အားလုံး စုပေါင်းပေးတဲ့အကြံဉာဏ်တွေကို ဆရာ
ဝင်းစည်သူနဲ့ ကိုညိုကရေးတယ်၊ လူထုမှာ ကွန်ပျူးတာစာစီပြီး မဟေသီ
မရှုဇ်းတိုက်ကို ပို့ကြတယ်။ နောက်တော့ ဘယ်လမှာဘယ်သူ တာဝန်
ယူရေးပါလို့ တာဝန်ခွဲဝေပြန်တယ်။ ရေးပို့တာဝန်ကိုတော့ ကျွန်တော်
မယူဘူး၊ ကျွန်တော်ကြိုက်တာတွေရင်တော့ ပြောတယ်။ ကိုညိုထွန်းလူ
ရေးပို့ တာဝန်ကျတဲ့လမှာ ကိုညိုထွန်းလှကို ပြောရတယ်။ ကိုသိုက်ထွန်း
သက်ရေးပို့ တာဝန်ကျတဲ့လမှာ ကိုသိုက်ကို ပြောရတယ်၊ တစ်ဦးတည်း
က တာဝန်ယူရေးသော်လည်း စုပေါင်းအကြံဉာဏ်သာ ဖြစ်တဲ့အတွက်
ကျွန်တော်တို့ ကို ဆက်သုံးသွားတယ်။

---နောက်ပိုင်းမှာ ကိုကျော်ရင်မြင့်၊ ကိုသိုက်ထွန်းသက်နဲ့ ကို
ကျော်စိုးဝင်းတို့ သုံးဦးက အလုည်းကျရေးတယ်လို့ ကြားသီရတယ်။
ကိုသိုက်ကလည်း တွေားကလောင်အမည်နဲ့ မဟေသီမရှုဇ်းမှာ
ဆောင်းပါးရေး၊ ကိုကျော်ရင်မြင့်က ဖောင်းသက် ကလောင်အမည်နဲ့
ရွှေဝတ်မှုန်မရှုဇ်းမှာ ဝတ္ထုအညွှန်းရေးတော့ စာအိုးကလောင်ဟာ
သူ့လက်ထဲရောက်သွားတယ်။ နောက်ပိုင်း စာအိုးဟာ တစ်ဦးတစ်
ယောက်တည်းရဲ့ အရေးအသားများဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော ကျွန်တော်
တို့ဆိုတဲ့နာမ်စားကို ဆက်လက်သုံးစွဲတာ တွေ့ရတယ်။ စာပေဆုံးပွဲ
မှာ ဆရာစာအိုးကြပါခင်ဗျားလို့ ပိတ်ခေါ်လိုက်ရင် စင်ပေါ်တက်

လူလုံးပြမှတော့ ကျွန်တော်တို့ လုပ်မနေပါနဲ့တော့ (ကိုရိုးကွန်း-
စာအိုးသို့ ဆောင်းပါး၊ မဟေသီ၊ ဘဇ္ဇာ၊ အောက်တိဘာရူ)

ဤမြှုပြင် စာအိုးဘုံကလောင်(လျှိုကလောင်)ကိစ္စသည် ပွင့်လင်း
စွာ သဘောထားကွဲလွှာ ဖော်ထုတ်လာကြခင်းများဖြင့် ထင်းထင်းကြီး
ဖြစ်လေပြီ။ ဤသို့ဆိုလျှင် မည်သူက မည်သည့်အပိုင်းကို ရေး
ကြောင်း အဘယ်သူက အထောက်ထားကောင်း ပြလာနိုင်ပါသနည်း။
ဆိုင်ရာစာရေးဆရာတိ၏ စာစုစာရင်းပြုစုလိုသူ၊ မူပိုင်ခွင့် လုပ်လာ
လိုသူ တို့အတွက် အဘယ်မျှရွှေပြောစေပါသနည်း။ မနေ့တစ်နေ့က
(လွန်ခဲ့သောဆယ်နှစ်ဝန်းကျင်မှ)ကိစ္စကိုပင် မရှင်းလင်းနိုင်ရာသည်
စာပေပြသုနာ၊ ဘုံကလောင်ပြသုနာ လျှိုကလောင် အရှုပ်တော်ပုံပင်
မဟုတ်ပါလော့။

စာအိုး ဘုံကလောင်အလား အောင်အောင်း ဟူသော ဘုံ
ကလောင် တစ်ခုသည်လည်း ရတနာသစ်မဂ္ဂဇင်းတွင် ဘဇ္ဇာ ရန်စ်
ဒီဇင်ဘာလမှ စတင်ဖော်ပြခဲ့ဖူးပါသည်။ “နားတာများတာ အားနာ
ပါးနာ” ပင်တိုင်ကဏ္ဍဖြင့် အနားများ (Top Ten) လုံးချင်းဝါ့
ဆယ်အုပ်ကို တစ်ဦးလျှင်နှစ်အုပ်နှစ်ဦးဖြင့် ဝေဖန်မှတ်ချက်ပေး
ရေးသားဖော်ပြလေ့ ရှိသည်။ အောင်အောင်း ဘုံကလောင်ဟူသည်

၁။ စိုးမင်းနိုင် (ရက္ခဖော်အမိက တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား)

၂။ မျိုးသီဟ (ရက္ခဖော်အမိက တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား)

၃။ ရဲကျော်မြင့် (အကဲလိပ်စာအမိက တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား)

၄။ လွမ်းဝေနိုင် (ဒသုန်ကအမိက တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား)

၅။ နေမျိုးအောင် (အကဲလိပ်စာအမိက တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား)

ဟူ၍ လှငါးဦး၏ ဘုက္လောင်ဖြစ်ကြောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် ရဲကျော်မြင့် (အမည်ရင်း-ကိုဝင်းကျော်)၊ လွမ်းဝေနိုင်(အမည်ရင်း-ကိုတင်ကိုကို)တို့နှစ်ဦးသာ တာဝန်ယူ ဝေဖန်ရေးသားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြင့် အောင်အောင်နှစ်ဦး၏ ဟိန်းလတ်နှင့်စာပေအင်တာဖြူး (မဟေသီ မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၃နှစ်မြောက်၊ ၁၉၉၇ ခု၊ သုရှိတ်လထုတ်)တွင် ဝန်ခံ ဖြေရှင်းပြထားပါ၏။ စာအိုးကဲသို့ သဘောထားကွဲလွှဲမှုပြသုနာများ (တရားဝင်ပုန်ပိုင်စာ အထောက်အထားများ) မရှိကြသေးသော်လည်း အဘယ်သူက အဘယ်လုံးချင်းဝတ္ထုများကို ဝေဖန်ရေးသားထား ကြောင်း အထောက်အထားကောင်းများအဖြစ် ဉွှေန်းပြနိုင်ခြင်း မရှိ သေးပါ။ ကြာချေသော် မေ့တတ်လေသည့် လူသဘောလူသဘာဝ ကြောင့် မှားလောက်စရာ အရှုပ်အထွေး မူပိုင်ပြသုနာ (ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဆိုင်ရာ စာနာစာရင်းပြစ်ချင်သူအဖြို့ အမှန်တရားပြသုနာ)မှာ ရှိလာမည် သာ ထင်မြို့ပါသတည်။

* * *

ဤမြန်မာစာရေးဆရာတို့၏ လျှိုက္လောင်စာတမ်းတွင် နိဂုံး မချုပ်သေးမီ ဤစာတမ်းရင်၏ လျှိုက္လောင်ကွဲကိစ္စကိုလည်း ဖွင့်ဟ ချင်လာပါသည်။ ဤစာတမ်းရင်သည် အောင်မိုးအောင်းကလောင်

အမည်ဖြင့် ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလက “လက်ခွေးစင် ကဗျာများ” ဟူ၍ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်စိန်ရတုအကြို ကဗျာစာအပ်တစ်အပ် ရေးထုတ် ပုံနှိပ်ဖြန့်ချီခဲ့ဖူးပါ၏။ ထိစာအပ်၏ နောက်ကျော့တွင် မှတ်ချက်အဖြစ် လျှိုကျောင်ကွဲဆယ်ခုခန့် ရှိခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြထားခဲ့၏။ အဆိုပါ လျှိုကျောင်ကွဲဆယ်ခုခန့်တွင် တက္ကသိုလ်ကိုကိုအောင် ဟူသော အမည်နာမကိစွဲတိုကို တင်ပြချင်ပါသည်။

တက္ကသိုလ်ကိုကိုအောင်ဟူ၍ ၁၉၇၂ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့ထုတ် လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်သတင်းစာတွင် အောင်းပါး စတင်ရေးသားခဲ့ရာမှ ဂျိမ်းဟာဒလီချေး (James Hardley Chase)၏ ဝွေဗျားကို ၁၉၇၄-၇၇ ကာလအတွင်း အများစုံ ဘာသာပြန်ထားသူ အမည်တူ တစ်ခုပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးသဖြင့် ဤစာတမ်းရှင်သည်လည်း (ကဗျာ၊ အောင်းပါး၊ စာမျက်းပုဒ်ခြောက်ပုဒ်များ ပုံနှိပ်ရေးထုတ်ပြီးခဲ့သည့်တိုင်) အဆိုပါကျောင်အမည်ဖြင့် ဆက်လက်မရေးသားတော့ကဲ လျှိုကျောင်ကွဲတစ်ခုအဖြစ်သာ ဖြစ်ခဲ့ရပါတော့သည်။

နိဂုံးချုပ်သောဖြင့် ဤစာတမ်းရှင်၏ ပင်ကိုယ်ဆန္ဒကို တင်ပြပါရစေ၊ မိမိရေးသောစာကို မိမိတာဝန်ယူရေး ဦးတည်ချက်ဖြင့် ...

ကျောင်အမည်တူ ထပ်တူယူသင့်မသင့် အပါအဝင် မြန်မာစာရေးဆရာတိသည် ကျောင်အမည်များ သုံးစွဲသင့်မသင့်-

စာရေးဆရာတိသည် လျှိုကျောင်အမည်များ သုံးစွဲသင့်မသင့်-

စာရေးဆရာတို့သည် ပူးတွဲကလောင်၊ ဘုံကလောင်သုံးနဲ့
သင့်မသင့် -

စသည်ဖြင့် ချင့်ချိန်နိုင်ကြပါကုန်သတည်း။

(မြန်မာစာရေးဆရာတို့၏ ကလောင်အမည်ပြသုနာ အသေး
အမွှားမှသည် ကြီးကြီးမားမားအထိ အရွယ်အရှင်းများ ကင်းပနိုင်
စေရေးသို့)

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ ကိုရိုးကွန်း - စာအိုးသို့ မဟောသီး အမှတ် ၁၄၃၊ အောက်တိုဘာ
၁၉၉၆၊ စာ ၈၈-၉၂၂။
- ၂။ စာအိုး - သူတို့ဘာတွေပြောကြသလဲ၊ မဟောသီး အမှတ်
၁၄၁၊ ညာရှင်လာ၊ ၁၉၉၆၊ စာ ၁၁၄။
- ၃။ စုစုမားမ - မင်းကျော်စာစုစုရင်း၊ စာကြည့်တိုက်ဒီပလိုမာဘွဲ့
စာတမ်း၊ ၁၉၉၂ (လက်နှိပ်စက်မူ။)
- ၄။ နတ်နှစ်ယ် - တောာအကြောင်း တောင်အကြောင်း၊ မိမိနှင့်မလိုခာ
ရွှေဝတ်မွှန်း၊ တွဲ ၂၊ အမှတ် ၅၊ အောက်တိုဘာ
၁၉၉၁၊ စာ ၁၁၈-၁၂၀။
- ၅။ မလီခ - မြန်မာစာပေအဘိဓာန် (၁)/ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊
မြန်မာစာပေအဘိဓာန် (၂)/ ၁၉၇၄ ခုနှစ်။

မြန်မာစာရေးဆရာတိ၏ လျှိုကောင် ၅၇

၆။ သိုက်ထွန်းသက် - ပေးစာ၊ မဟောသီ၊ အမှတ် ၁၄၃၊ အောက်တိ
ဘာ၊ ၁၉၉၆၊ စာ ၇၉။

၇။ သန်းထွန်းအောင် - စာရေးဆရာ ဦးကျော်အောင်၏ စာစုစာရင်း၊
စာကြည့်တိုက်ပညာ ဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း၊ ၁၉၉၂၊
(လက်နှုပ်စက်မူ)

၈။ အောင်မိုးဆောင်း - စာပေမှတ်စု၊ မိုးဂျာနယ်၊ အတွင့်၊ အမှတ် ၄
မေလ၊ ၁၉၉၄၊

၉။ အောင်မိုးဆောင်း - စာပေမှတ်စု၊ မိုးဂျာနယ်၊ အတွင့် ၅၊ အမှတ် ၂၊
မတ်လ၊ ၁၉၉၅။

မာရေးဆရာနှင့် ကလောင်အမည်ကွဲများ
စာတမ်းရှင် - သိန်းလွင် (စာကြည့်တိက်ပညာ)

စာရေးဆရာနှင့်ကဗောဓိဘဏ်များ

စာဖတ်ပရီသတ်အနေဖြင့် ဖတ်ရသောစာကို နှစ်သက်မြို့ရာ
မှ ‘စာရေးဆရာ’ကို လေးစားလာကြသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။
သည့်နောက် မိမိအကြိုက်တွေသည့် စာရေးဆရာများ၏ လက်ရာ
ကို တစိုက်မတ်မတ် လိုက်ဖတ်လာတတ်ကြသည်။ စာဖတ်သူတစ်ဦး
အနေဖြင့် မိမိနှစ်သက်သည့်စာကို ဖတ်ရခြင်းမှာ ဆာလောင်မွတ်
သိပ်နေချိန်၌ အကြိုက်ဆုံးအဟာရကို စားလိုက်ရခြင်းနှင့် တူသည်။
မိတ်အဟာရကို အပြည့်အဝဖြည့်ပေးနိုင်သည်မှာ “စာ” ဖြစ်၍
ထိုစာကို စာရေးသူတို့က ဖန်တီးခဲ့ကြသည်။ ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုး
ဖြင့် ဖန်တီးခဲ့သော်လည်း တူညီသည့် အခြေခံအချက်တစ်ရပ် ရှိပါ
သည်။ ငှင့်မှာ ဖန်တီးသူသိစေချင်သည့်၊ မှတ်စေချင်သည့်၊ လေ့လာ

စေချင်သည် အကြောင်းအရာကို စာဖတ်သူအများ သိနိုင်၊ မှတ်နိုင်၊
လေ့လာနိုင်စေရန် ဖွင့်ဟရေးထုတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ရေးထုတ်ရာတွင် စာရေးသူတစ်ဦးဦးက သုံးနေကျ
ကလောင်အမည် တစ်မျိုးတည်းမသုံးဘဲ သင့်လျော်ရာကဏ္ဍအလိုက်
အမှည်ကွဲများသုံး၍ ရေးသားတင်ပြကြသည်။ သာမန်စာဖတ်ပရီ
သတ် တစ်ဦးအနေဖြင့် ထိုအမည်ကွဲများသည် သာမည့်ဖြစ်သော်လည်း
စာကြည့်တိုက်များ၊ စာကြည့်တိုက်ဝန်ထမ်းများအဖို့ အစဉ်တိုက်
ဂရိစိုက်ရမည့် အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှ မိမိစာကြည့်
တိုက်၌ စုဆောင်းထားသည့် စာအုပ်များအနက် စာရေးဆရာတစ်ဦး
ဦး၏စာပေများ စုမစု အဓိကသိရမည်။ လိုလျှင် ထပ်မံစုဆောင်းရ
မည်။ ပိုသည်ဟူ၍ မရှိနိုင်။ ဤကိစ္စကို စာကြည့်တိုက်ဝန်ထမ်းများ
သာမဟုတ်။ စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်းနှင့် စပ်ဆိုင်သူအားလုံး “မျက်စိ
ဒေါက်ထောက်”ကြည့်နေရမည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုဟု မှတ်ယူနိုင်သည်။
ယနေ့စာနယ်ဇင်းများနှင့် ထုတ်ဝေရေးလောကသည် ယခင် ၁၉၂၀
ခုနှစ် ဝန်းကျင်မျိုးမဟုတ်တော့ဘဲ ကွန်ပူးတာနည်းပညာနှင့် ခေတ်မီ
ပုံနှိပ်လုပ်ငန်း စံနှစ်များကြောင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းလုပ်ငန်းမှာများစွာ
တိုးတက်နေပြီဖြစ်ရာ “ကလောင်အမည်တူ ပြသုနာများ” မှအစ
နောင် “မူပိုင်ခွင့်” (Copyright)အထိ ရှုပ်ထွေးလာဖွယ် ရှိ
ပေလိမ့်မည်။

“ခုရှုပ်မှနောင်ရှင်” ဆိုသကဲ့သို့ စာရေးဆရာ/ဆရာမ၊ ကလောင်သစ်များအနေဖြင့် အခြားလူသုံးပြီး “ကလောင်အမည်” များကို မှားယွင်းမသုံးမိရန် အထူးလိုသကဲ့သို့ နာမည်ရစာရေးဆရာ၊ ဆရာမများ (သို့) လိုင်းရစာရေးဆရာ၊ ဆရာမများကလည်း မိမိတို့ “လျှို့”ထားသည့် “ကလောင်” အမည်များကိုလည်း စံနစ်တကျ မှတ်တမ်းတင်ထားရန် လိုပေါ်သည်။

စာရေးဆရာတစ်ဦးက ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုခုဖြင့် အများ မသိစေလိုသည့် “ကလောင်အမည်ကွဲများ” သုံး၍ စာများရေးခဲ့သည် ကို စာဖတ်ပရိသတ်အများစုက မသိနိုင်ကြ။ ယခုကဲ့သို့ ကလောင် အမည်များလျှို့ဝှက်ထားခြင်းကို အမျိုးသားစာကြည့်တိုက်မှ လက်ရှိ အောက်ပါတော်းများ ဦးမြင့်ကြိုင်က (၅-၈-၉၈)နေတွင် “မြန်မာစာရေး ဆရာတို့၏ လျှို့ဝှက်လောင်” ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် တက္ကသိုလ်များ ပဟိုစာကြည့်တိုက်၌ ဖတ်ကြားခဲ့သည်။ ဦးမြင့်ကြိုင်၏ ဟောပြာ ပွဲကို တက်ရောက်နားထောင်ခွင့် ရခဲ့သဖြင့် ယခုစာတမ်းကို ရေးသားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စာတမ်းဟု ခေါ်ဆိုသော်လည်း အမှန်မှာ မြန်မာ စာရေးဆရာအချို့၏ “ကလောင်အမည်ကွဲ” များစာရင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာရင်းကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်နှင့် သုတ ပညာဌာန (ယခင်အမည် စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန)သို့ ဘွဲ့လွန် စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာ (Postgraduate Diploma in Library Studies)ကျောင်းသား ကျောင်းသူများက ရေးသားတင်

သွင်း ကြရသည့်ကျမ်းများမှ ရွှေးထုတ် စုစည်းထားခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်တက္ကလိပ်ပညာရေးအဖွဲ့က အတည်ပြုပြီးဖြစ်သည့် ကျမ်းများမှ ထုတ်နှုတ်တင်ပြ ထားခြင်းမျှသာဖြစ်၍ မြန်မာစာရေး ဆရာ၊ ဆရာမများအားလုံး မပါဝင်ကြောင်း ကြိုတင်အသိပေး အပ်ပါသည်။

ယခုရွှေးထုတ်တင်ပြထားသည့် ကလောင်အမည်ကွဲစာရင်းကို 'ကလောင်အမည်ကွဲ' အများဆုံးရှိသူမှု အနည်းဆုံးဆယ်ခုအထိ ရှိသူများကိုသာ ဖော်ပြထားပါသည်။

သိပ္ပါမောင်ဝ

- ၁။ ကောလိပ်ခင်
- ၂။ ကောလိပ်ခင်ခင်
- ၃။ ခင်ခင်ထွေး၊ ရန်ကုန်
- ၄။ ခေတ်စမ်းမောင်
- ၅။ ခြင်းသမားသခင်
- ၆။ ဂုဏ်မက်သူ
- ၇။ စီန်တင်
- ၈။ တရားခံရေးနေ

- ၉။ တင့်မောင်
- ၁၀။ တင်တင့်
- ၁၁။ တင်တင်ထွေး၊ ရန်ကုန်
- ၁၂။ တင်မောင်မြင့်
- ၁၃။ ပုလိပ်လူထွက်
- ၁၄။ ဖိုးခတ်ချင်
- ၁၅။ ဘီလပ်နေ (ပိုလပ်နေ)
- ၁၆။ ဘီလပ်ပြန် (ပိုလပ်ပြန်)
- ၁၇။ ဘိုးဖေ
- ၁၈။ မဏီ-ဦးကေတုကျောင်းသား
- ၁၉။ မောင်ကကြီး
- ၂၀။ မောင်ခခွေး
- ၂၁။ မောင်စိန်တင်
- ၂၂။ မောင်စိန်တင်၊ ယူနိဘာစိတိကျောင်းသား
- ၂၃။ မောင်ကကြီး
- ၂၄။ မောင်တဝမ်းပူ
- ၂၅။ မောင်တင်၊ တလ္လာသို့လ်ကျောင်းတိုက်

- ၂၆။ မောင်တောက်ထွန်း၊ အမျိုးသားကျောင်းဆရာ
 ၂၇။ မောင်ထိပ်ပြောင်
 ၂၈။ မောင်မောင်
 ၂၉။ မောင်မောင်၊ ဖျာပုံ
 ၂၁။ မောင်မြှေသွင်း၊ သိပ္ပါကျောင်းသား
 ၂၃။ မောင်ယပက်လက်
 ၂၄။ မောင်ခွဲလူ
 ၂၅။ မောင်ခွဲသိန်း၊ ကုန်သည်
 ၂၆။ မောင်လူအေး
 ၂၇။ မောင်လူမောင်၊ စစ်ကိုင်း
 ၂၈။ မောင်ၦ
 ၂၉။ မောင်၀၊ ချောင်က
 ၂၁။ မောင်သံချောင်း
 ၂၂။ မောင်သိန်းဖော်၊ ဟိုက်စကူးကျောင်းသား
 ၂၃။ ယုဝ
 ၂၄။ ရှုံးခေတ်ဟောင်း
 ၂၅။ ဝမီရာတင့်

- ၄၃။ ဝတ္ထုဆရာတစ်ဦး
 ၄၄။ သတင်းဆဖတ်သူတစ်ဦး
 ၄၅။ သိန်းဖေ
 ၄၆။ သိပ္ပါကျောင်းသား မောင်မြှုသွင်
 ၄၇။ အမှန်ကြိုက်သူ
 ၄၈။ ဦးကုသလာ၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရှိုး
 ၄၉။ ဦးစာရုမနာ၊ တောင်ရိုင်းကြီး၊ ရွှေကျောင်တိုက်
 ၅၀။ ဦးစိန်တင်
 ၅၁။ ဦးခွဲလှ (အငြိမ်းစားဝန်ထောက်)
 ၅၂။ ဦးသာမောင်၊ မန္တလေး
 ၅၃။ ဦးသောဘိတာ၊ ရွှေကျောင်ရိုက်း
 ၅၄။ ဦးသဏ္ဌာ၊ ရှိုကုန်
 ၅၅။ ဒေား
 ၅၆။ အယ်ဒီတာ
 ၅၇။ X (အက်လိပ်စာလုံးပေါင်း အိပ်စ်)
 စာကိုး။ ။ သိပ္ပါမောင်ဝနှင့်သူ၏စာစာ၊ ပြုစာသူ - ဦးမြင့်ကြိုင် (အမျိုး
 သားစာကြည့်တိုက်)၊ ဝါမိုးအောင်စာပေ၊ ၁၉၉၅။

ဒရန်တာရာ

- ၁။ ခင်စန်းအောင်
 ၂။ ခင်မေဆက်
 ၃။ ဂိတ္တအယ်ဒီတာ
 ၄။ ရွှေမုတ္တ ဆူရွှေးချယ်ရေးအဖွဲ့၎င်တစ်ဦး
 ၅။ စာပေအကဲခတ်သမား
 ၆။ စောတင့်မူ
 ၇။ စောထွေတ်
 ၈။ နိုင်ငံဗြား အယ်ဒီတာ
 ၉။ နိုင်ငံရေး သတင်းထောက်တစ်ဦး
 ၁၀။ နိုင်ငံရေး အကဲခတ်သမား
 ၁၁။ ပန်းချိုး အယ်ဒီတာ
 ၁၂။ ဗညားနဲ့
 ၁၃။ ဘိုး ဒရန်
 ၁၄။ မောင်ချုံ
 ၁၅။ မောင်ဂိုလ်
 ၁၆။ မောင်ကြွေ့ဝင်
 ၁၇။ မောင်စ
 ၁၈။ မောင်စန်းထိုက်

- ၁၉။ မောင်စန်းအောင်
 ၂၀။ မောင်စိမ်းမြေ
 ၂၁။ မောင်ငွေးမြိုင်၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်
 ၂၂။ ငွေးမြိုင်
 ၂၃။ မောင်နန်းနယ်
 ၂၄။ မောင်ဘတော်
 ၂၅။ မောင်မျိုးသန့်
 ၂၆။ မောင်ရန်နောင်
 ၂၇။ မောင်သစ္ာ
 ၂၈။ မောင်သွှေ့
 ၂၉။ မောင်အံ့သွယ်
 ၂၀။ မြိုင်သဇ်
 ၂၁။ ရီးမ
 ၂၂။ ခွောက်သံ့
 ၂၃။ သတင်းထောက်တစ်ဦး
 ၂၄။ သပိတ်မောက် ကျောင်းသားဟောင်းတစ်ဦး
 ၂၅။ သမဂ္ဂအမူဆောင်တစ်ဦး
 ၂၆။ သူမ၏ မိတ်ဆွေ
 ၂၇။ ဒရိန်တာရာ

၃၈။ ဓညားသီဟ
 ၃၉။ မောင်လင်းထက်
 ၄၀။ မောင်ကြာဉ်နဲ့ တို့ဖြစ်ပါသည်။
 စာကိုး။ မောင်မောင်ဦး၊ ဒရိုန်တာရာဇာနာရင်း၊ စာကြည့်တိုက်
 ပညာဋ္ဌာန်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ၁၉၇၃၊ စာကြည့်
 တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့၊ စာတမ်း။

မင်းသူဝက်

- (၁) မောင်ဝန် (စိန်ချွေ့ပျော်)
- (၂) စိန်ချွေ့ပျော်
- (၃) စိန်ချွေ့ပျော်၊ ကွမ်းခြံကုန်းမြှို့
- (၄) စိန်ချွေ့ပျော်မောင်ဝန်၊ ကွမ်းခြံကုန်းမြှို့
- (၅) စိန်ချွေ့ပျော်မောင်ဝန်
- (၆) မေယဝန်
- (၇) စန်းသော်တာ
- (၈) မောင်သူဝက်
- (၁၀) သူဝက်

စာရေးဆရာနှင့်ကလောင်အမည်ကွဲများ ၇၁

- (၁၁) ကွမ်းခြေကုန်း တောင်စုအလွန်က မောင်သုဝဏ်
(တစ်ခါတစ်ရု တောင်စုအစွန်ဟုလည်းသုံး)
- (၁၂) အညဗ္ဗ
- (၁၃) ဝါသဝ
- (၁၄) မြှောက်ရည်
- (၁၅) မြှောက်ရည်၊ ကံသာကျေး
- (၁၆) နောက်လိုက်
- (၁၇) မောင်ရွှေချည်
- (၁၈) ရွှေကည်
- (၁၉) မောင်ဝန်
- (၂၀) ဦးဝန်
- (၂၁) မင်းသုဝဏ်
- (၂၂) တက္ကသိုလ်မင်းသုဝဏ်
- (၂၃) ခင်သီဂို (ဟံသာဝတီ)
- (၂၄) ဝိဇ္ဇာမြှောက်စို
- (၂၅) ငျော်
- (၂၆) သုတေသီ

- (၂၇) မင်္ဂလာ
 (၂၈) ဝေါးသုမန
 (၂၉) သိချင်သူ

မှတ်ရွက်။ ။ မင်းသုဝဏ်အမည်ကို “စုန်.သာမြိုင်ရှာပုံတော်”ထဲမှ ‘လောင်းမြတ်ကယ်စုမွန်’၊ ဆွဲလိုဝင်းတဲ့ မင်းသုဝဏ်ကို” ဟူသောအပိုဒ်မှ နှစ်သက်၍ ယူထားခြင်းဖြစ် ကြောင်း သိရ၏။ (“ကလောင်အမည်မှတ်တမ်း” မြဝတီ၊ တွဲ ငါ၊ မှတ်၍၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၅၅၊ စာ ၈၂)
စာကို။ ။ မနီးဌ်မ်း၊ မင်းသုဝဏ်စာစာရင်း၊ စာကြည့်တိက် ပညာဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ၁၉၇၃၊ စာကြည့်တိက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း

- (၁) ကို-ကို-ကိုအင်အောင်
 (၂) ကိုးဆူဆရာဇ်အောင်
 (၃) ခင်ယုမောင်
 (၄) ငှက်ခါး
 (၅) စိုင်းဇင်အောင်

- (၆) စိုင်:ချင်အောင်
- (၇) စိန်တစ်ပွင့်
- (၈) ဆလိုင်:ဇင်အောင်
- (၉) ဆီဉားချင်အောင်
- (၁၀) ဆလိုင်:ချင်အောင်
- (၁၁) ဇင်အောင်
- (၁၂) ပန်တူဘဇ်အောင်
- (၁၃) မဂ်လာဇင်အောင်
- (၁၄) မောင်မောင်ဇင်အောင်
- (၁၅) မောင်ရဲကြည်
- (၁၆) မောင်သစ်လျိုင်
- (၁၇) မောင်သီန်းဗဲ့
- (၁၈) မွန်ဇင်အောင်
- (၁၉) ရှလိုင်:ဇင်အောင်
- (၂၀) ရှလိုင်:ချင်အောင်
- (၂၁) ရွှေဇင်
- (၂၂) သို့င်ချင်အောင်

- (၂) ဦးကြည်အေး
- (၃) ဦးသိန်းမဲ့
- (၄) ဦးအောင်သိန်းမှတ်
- (၅) (စိန်ကတုံး)

စာကို။ ။ မနိနိစိန်၊ ဆင်ဖြူဂျှာန်းအောင်သိန်း စာရာစာရင်း၊
ရန်ကုန်တဗ္ဗုလိုလ်၊ စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊ ၁၉၉၅။
စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘဲ့စာတမ်း။

တင့်တယ်

- (၁) ကျော်ကောသီ
- (၂) ကျော်အော
- (၃) ချမ်းမြဲ
- (၄) ငါး (တဗ္ဗုလိုလ်)
- (၅) စိန်တပွင့်
- (၆) မီဝက
- (၇) တင့်တယ်
- (၈) ဦးထွန်ခေါင်
- (၉) ဘဖေ

- (၁၁) မောင်မောင်ဦး
- (၁၂) ဒေါယ်မင်းလု
- (၁၃) ဦးရန်ရှင်း
- (၁၄) ရပ်ရှင်သတေသီတစ်ဦး
- (၁၅) လုပ
- (၁၆) လုမင်း
- (၁၇) ဦးဝင်းစိန်
- (၁၈) ဦးသချ်
- (၁၉) အမျိုးသားကျောင်းဆရာတစ်ဦး
- (၂၀) အေးစိမ့်
- (၂၁) အောင်ကျော်
- (၂၂) အောင်မင်း
- (၂၃) အောင်မြှင်
- (၂၄) အောင်သန်း
- (၂၅) ဆရာသာဘာ

စာကို။။ မခင်မူ၊ တင့်တယ်စာစာရင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလုံး
 စာကြည့်တိုက်ပညာအွာနာနာ၊ ၁၉၈၃။
 စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

သိပုံမျှုံးတင်

- (၁) ကျော်ကိုကို
- (၂) ငွေခဲ
- (၃) နိက်ပျိုးမောင်
- (၄) ခွဲမောင်မောင်
- (၅) တင်မောင်
- (၆) တင်မောင် (မိုးကုတ်)
- (၇) တင်မောင် (ရန်ကုန်)
- (၈) ဦးတင်မောင်
- (၉) ပစ္စာမြားမောင်
- (၁၀) မျှုံးတင်
- (၁၁) ရပ်သံမောင်
- (၁၂) လေးမောင်မောင်
- (၁၃) လေးမောင်မောင် (မိုးကုတ်)
- (၁၄) ဗိုလ်မျှုံးသစ္ာ

- (၁၅) သိပ္ပ
- (၁၆) ဉီးသိပ္ပ
- (၁၇) အာကာများ
- (၁၈) အေးဇြမ်း
- (၁၉) အေးဇြမ်း (မိုးကုတ်)
- (၂၀) အေးမြကျိုး
- (၂၁) အဏ္ဍဝါအေး
- (၂၂) သိပ္ပများတင်

စာကို။ ။ မသန်းသန်းဝင်း၊ သိပ္ပများတင်စာစုစာရင်း၊ ရန်ကုန်
တက္ကသိုလ်၊ စာကြည့်တိုက်ပညာငှာန်၊ ၁၉၉၇။
စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

မင်းယူစေ

- (၁) ဂါမဏီ
- (၂) မောင်စောနိုင်
- (၃) မောင်ထွန်းမြတ်
- (၄) နေဝင်းဝက်

- (၅) ပျော်
(၆) ပုသိန်ဖိုးကျား
(၇) ဖိုးနီ (မဟာဝိဇ္ဇာ)
(၈) ဗိုလ်လုံး
(၉) တက္ကသိုလ်မင်း
(၁၀) မြစ်မခအယ်ဒီတာတစ်ဦး
(၁၁) ဦးရာကျော်
(၁၂) လေ့လာသူတစ်ဦး
(၁၃) ဝေါးသူမန် (၂)
(၁၄) ဝင်းမောင်ဆိုင်
(၁၅) ဝင်းအုံ
(၁၆) သက်ဝေါး
(၁၇) အယ်ဒီတာတစ်ဦး
(၁၈) အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး
(၁၉) မင်းယုဝေ
- ၁၁ကိုး။ ။ မရင်ရင်စိန် မင်းယုဝေစာစာရင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
၁၁ကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊ ၁၉၉၄။

တက်တိုး

- (၁) ဆရာကြီး
- (၂) ဆရာတက်တိုး
- (၃) မောင်တက်တိုး
- (၄) မောင်တက်တိုး (ခေတ်စာဉ်)
- (၅) တက္ကသိုလ်မောင်တက်တိုး
- (၆) အာဇာနည်တက်တိုး
- (၇) ဦးလေးတက်တိုး
- (၈) တင်
- (၉) မောင်ဖြူစင်
- (၁၀) ပစ်ကတာ
- (၁၁) မောင်မြင့်တင်
- (၁၂) မောင်လှသွင်
- (၁၃) မောင်လှသွင် (ဘီဇာ)
- (၁၄) တက္ကသိုလ်အုန်းကလေး
- (၁၅) အုန်းဖေ

(၁၆) အရှင်းဖေ (မကျွေးမြို့)

(၁၇) ဦးအရှင်းဖေ

စာကိုး။ မမြတ်စန်းလိမ်း။ တက်တိုးစာစာရင်း။ ရန်ကုန်
တဗ္ဗသိုလ် စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊ ၁၉၈၆။
စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

သိန်းဖေမြင့်

- (၁) တကောင်ကြွက်
- (၂) တဗ္ဗသိုလ်အကျွေး
- (၃) တက်ဘုန်းကြီးမောင်သိန်းဖေ
- (၄) တက်ဘုန်းကြီးသခင်သိန်းဖေ
- (၅) တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ
- (၆) မောင်တူ
- (၇) မောင်သိန်းဖေ
- (၈) မောင်သိန်းဖေ (ဘီအေ)
- (၉) ရဲသော်ကျောက်လုံး
- (၁၀) ဝနေက -cဖေ ဘုတဲလင်

- (၁၁) ဝန္တ - ငါးဖေ
- (၁၂) ဝန္တငော် - တက္ကသိုလ်
- (၁၃) သိန်းနေ့နယ်
- (၁၄) သိန်းဖေ ('ဘေ'ဟုတစ်ခါတစ်ရုံရေး)
- (၁၅) သိန်းဖေမြင့်
- (၁၆) ဦးကျောက်လုံး (ဘုတလင် တစ်ခါတစ်ရုံထည့်)
- စာကိုး။ ။ မောင်အောင်မျိုးမင်း၊ ဦးသိန်းဖေမြင့်စာစုစာရင်း၊
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊ ၁၉၇၅။
စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

အရှင်စလိုန် (ရရိုင်ပြည်နယ်)

- ၁။ နတ်မြစ်ဦးကုမာရ
- ၂။ ဆရာတော် ဦးကေသရ
- ၃။ တန်းလွှဲမောင်ကျောက်
- ၄။ နတ်မြစ်စန်းအောင်
- ၅။ နတ်မြစ်ညိုး မောင်ကျော်ရှိ
- ၆။ ဦးထွန်းမောင် မင်းပြား

- ၇။ နတ်မြစ်မာယ
၈။ ဦးမှနိမေ (မြောက်ဦး)
၉။ သုသတသီသျင်မဏ္ဍာက (မြောက်ဦး)
၁၀။ လေးဝတီ အရှင်ရက္ခ
၁၁။ နတ်မြစ် ဦးဝါသဝ
၁၂။ ဦးဝိမလာစာရ
၁၃။ နတ်မြစ် မောင်ဝဏ္ဍာ
၁၄။ တောင်ကုတ်သာခေါင်
၁၅။ အသျင်ကြီး
၁၆။ အရှင်စည်နှံ (ရခိုင်ပြည့်နယ်)
စာကို။။ မမြို့၊ အသျင်စည်နှံ (ရခိုင်ပြည့်နယ်) စာစာရင်းနှင့်
ဟန်အောင်ဝိယစာစာရင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
စာကြည့်တိုက်ပညာ၍၏၊ ၁၉၉၇။
စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘဲ့စာတမ်း။

ဒရိုန်ခင်ခင်လေး

- ၁။ ကလောင်ရှင်တစ်ဦး
- ၂။ K.L.K(ကုမ္ပဏီ)
- ၃။ K.L.K.(Mandalay)
- ၄။ ကိုကိုလေး
- ၅။ ကုမ္ပဏီ
- ၆။ ခင်ခင်လေး
- ၇။ ခင်လေး
- ၈။ ဒရိုန်ခင်ခင်လေး
- ၉။ နားကြီးမျက်စိကြီး
- ၁၀။ မြှုကလောင်
- ၁၁။ ယုဝတီလေးနီ
- ၁၂။ ယုဝတီအယ်ဒီတာတစ်ဦး
- ၁၃။ ရတနာပုံထိပ်တင်လိုင်
- ၁၄။ ရေနှစ်းသူဇာ
- ၁၅။ ရွှေကလောင်
- ၁၆။ အာဘာာင်နီ

စာကိုး။။ မလဲလဲတွန်း၊ ဒရိန်ခင်ခင်လေးစာစုစာရင်း၊ ရန်ကုန်
တည့်သိုလ်၊ စာကြည့်တိက်ပညာဌာန၊ ၁၉၇၈။
စာကြည့်တိက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

ဗန်းမောင်တင်အောင်

- ၁။ ဆီမိုးချက်
- ၂။ တင်ဦး
- ၃။ မောင်ရေချမ်း
- ၄။ မောင်တင်အောင်
- ၅။ ဗန်းမောင်တင်အောင်
- ၆။ ဟိုက်စကူးကျောင်းသား တင်အောင်
- ၇။ အယ်ဒီတာဦးတင်အောင်
- ၈။ မဟာာအောင်
- ၉။ မောင်မောင်လတ်
- ၁၀။ လင်းယဉ်း
- ၁၁။ လင်းယဉ်း (ဗမာနိုင်ငံ)
- ၁၂။ မောင်သစ္ာ

၁၃။ ထွန်းလင်း

၁၄။ မောင်အေးသွင်

စာကိုး။ ။ မခင်မေလွင်၊ ဗန်းမောင်တင်အောင် စာရာစာရင်း၊ ရန်ကုန်
တက္ကာသိုလ်၊ စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊ ၁၉၈၇။
စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

တက္ကာသိုလ်မောင်မောင်ကြီး

၁။ တက္ကာသိုလ်ကျော်စွာ

၂။ မောင်ကျောက်ခဲ

၃။ ကြီးမြင့်

၄။ ချစ်စရာ

၅။ ပညာဗလ

၆။ ပွင့်လင်း

၇။ ဘိုးထင်ပေါ်

၈။ မင်းမဟာ

၉။ တက္ကာသိုလ်မောင်မောင်ကြီး

၁၀။ ဦးမောင်မောင်ကြီး

၁၁။ တတိယဦးမောင်မောင်ကြီး

၁၂။ ပါမောက္ခားမောင်မောင်ကြီး

၁၃။ သူရ

၁၄။ ရန်ကုန်သားသူရ

၁၅။ မောင်စိုးမြင့်၊ ဦးချမ်းမြှု (မြေကေတု) စာစာရင်းနှင့်
ဦးမောင်မောင်ကြီး (တဗ္ဗာသိုလ်မောင်မောင်ကြီး)
စာစာရင်း၊ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်၊ စာကြည့်တိက်ပညာ
ဌာန၊ ၁၉၉၅။

စာကြည့်တိက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

ဒဂုံးစန်းငွေ

၁။ ဒဂုံးငွေစန္ဒာ

၂။ ဒဂုံးစန်း

၃။ ဒဂုံးမောင်စံသူ

၄။ ဒဂုံးစီးစန်းငွေ

၅။ ပေါက္ခန်းမောင်တင်မောင်

၆။ ဘားမားစန်းစန်း

၇။ မင်းရှင်နောင်

၈။ ရွှေဗာမောင်စန်းငွေ (မန္တလေး)

စာရေးဆရာနှင့်ကလောင်အမည်ကွဲများ ၈၇

၉။ သီရိပစ္စယာစောအုံ

၁၀။ သီဟစန်းစန်း

၁၁။ ဦးကလောင်

၁၂။ ဦးဒဂုံ

စာကိုး။ ၂ မနိနိအေး၊ ဒဂုံးဦးစန်းငွေ စာစာရင်း၊ ရန်ကုန်
တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိက်ပညာဌာန၊ ၁၉၈၆။
စာကြည့်တိက်ပညာဒိပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

ရဝေထွန်း

၁။ စိစိ

၂။ ဦးတိလောက

၃။ ဘဒ္ဒန္တတိလောကသာရှ

၄။ အရှင်တိလောကသာရှ

၅။ ဓမ္မလူလင်

၆။ မောင်နောင်း

၇။ မာတူး

၈။ လူငယ်တစ်ဦး

၉။ လောကဝတီ

၁၀။ လက္ခာသာရ

၁၁။ ရဝေတွန်း

၁၂။ ။ ခင်ြမ်းြမ်း။ ရဝေတွန်း စာစာရင်း၊ ရန်ကုန်
တဲ့သို့လ် စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊ ၁၉၉၅။
စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

ပိမိုးနင်း

၁။ ကြွက်စတ်ကြီး

၂။ တိမ်ညွန့်စံ

၃။ ပိုက်ဆံကြီး

၄။ ပေါက်ဆီန်

၅။ မောင်ကျော်

၆။ လူမင်း

၇။ လေဖွဲ့ကြီး

၈။ လေယာဉ်ပျံ

၉။ ဦးလေဖွဲ့

၁၀။ ပိမိုးနင်း

စာရေးဆရာနှင့်ကလောင်အမည်ကွဲများ ၈၉

စာကိုး။ ။ မအေးစိန်၊ ပိမိုးနင်းစာစုစာရင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊ ၁၉၇၈။
စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

မန်းတင်

- ၁။ တင်-ချေးချို့၊ ဝါးတန်း
၂။ ပေါက်စ
၃။ ဖိုးလုံး
၄။ ဖိုးသာဝ
၅။ မောင်ကျောက်လုံး
၆။ မောင်ထွန်းတင်
၇။ မောင်ဒေါန
၈။ မောင်ပြီးချို့
၉။ မန္တာလာတင်
၁၀။ မန်းတင်
စာကိုး။ ။ မခင်ဝင်းရှိ၊ မန်းတင်စာစုစာရင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊
စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊ ၁၉၇၉။
စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

- ၁။ စိန့်ချယ်
 ၂။ ပေါ်လွင်
 ၃။ ဘာဘူ
 ၄။ မောင်ဒေါန
 ၅။ မောင်ဖေသန်း
 ၆။ မောင်သာကြာ
 ၇။ မြတ်ဘူ
 ၈။ ဖေသန်း
 ၉။ သခင်ဖေသန်း
 ၁၀။ သာဓ
 စာကို။။ မဟုယုမြှင်၊ သာဓစာစာရင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
 စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊ ၁၉၉၁။
 စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိမာဘွဲ့စာတမ်း။

လူထုံးလှ

- ၁။ ကြီးပွားရေးဦးလှ
  - ၂။ ငမောက်
  - ၃။ စံလှပေါ်-အမျိုးသားကောလိပ်
  - ၄။ စံလှပေါ်- ဦးအရိယကျောင်းသား
  - ၅။ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း
  - ၆။ မောင်လှ
  - ၇။ မိုက်ခဲ
  - ၈။ မောင်သံချောင်း၏ လူပျိုးကြီးအသင်းသား
ပြဟွေစရိယဂိုဏ်းသားမဟုတ်
  - ၉။ လူထုံးလှ
  - ၁၀။ လိုင်မေတ္တာ
- စာကိုး။ ။ မောင်ဖုန်းမြှင့်၊ လူထုံးလှ စာစာရင်း၊ ရန်ကုန်
တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊ ၁၉၇၈။
- စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်း။

လူထုဒေါ်အမာ

၁။ ခင်လဝင်:

၂။ ခင်အောင်နိုင်

၃။ ဓမ္မဗြိပါအောင်ထွန်း

၄။ ဖိုးသာအောင်

၅။ မြမဇ္ဈာ

၆။ လူထုဒေါ်အမာ

၇။ အမာ

၈။ အမာ (တက္ကသိုလ်သပိတ်မှာက်ကျောင်းသူ)

၉။ အင်းလျားဆောင်ကျောင်းသူတစ်ဦး

၁၀။ အယ်ဒီတာတစ်ဦး

၁၁။ မရင်ရင်စိန်၊ လူထုဒေါ်အမာစာစာရင်း၊ ရန်ကုန်
တက္ကသိုလ်၊ စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊ ၁၉၇၈။
စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာဘွဲ့စာတမ်းကို ပြင်ဆင်
ဖြည့်စွက်ထားပါသည်။

ମୁଖ୍ୟମାତ୍ରା

୧॥ ଦୋଯୁତିଃ

୨॥ ଧର୍ମଆନ୍ତରିକ

୩॥ ମେଷଲ୍ଲିଙ୍କ

୪॥ ମନ୍ଦଃଫକ୍ତିଃ

୫॥ ଅନ୍ତିଲୁଚ୍ୟ

୬॥ ଶ୍ରୀଆନ୍ତରିକ

୭॥ ମେହିଂଚିତାନ୍ତି

୮॥ ଦୋତିକ

୯॥ ପିମୋହିନ୍ତିପିଶୋହି

୧୦॥ ଉପଦେଶୁତୋଚିତାନ୍ତିଃ

୧୧କ୍ରିଃ॥ ॥ ମନ୍ଦଃଫକ୍ତିଃ (୧) ମନ୍ତ୍ରିଲୁଃ ମୁଖ୍ୟମାତ୍ରାବାଧିତାନ୍ତିଃ।
ରକ୍ଷଣିକାନ୍ତିଗଲ୍ଲାବିଲ୍ ତାଙ୍କୁନ୍ତିତିକର୍ମପଦ୍ମାମ୍ବାକା। ଚାରିଗ୍ରାମି॥
ତାଙ୍କୁନ୍ତିତିକର୍ମପଦ୍ମାମ୍ବାକାପିଲ୍ଲିମାହ୍ୟେ। ତାତମ୍ଭଃଗ୍ରି ପ୍ରିଣ୍ଠିମାତ୍ରାପିଲ୍ଲିମାତ୍ରା॥

မြန်မာကလောင်အမည်စာတမ်းမှ

မှတ်စုများ

- ၁။ မြန်မာစာအဖွဲ့ (ယခင်မြန်မာစာကော်မရှင်)၊ မြန်မာအဘိဓာန်ချုပ်အတွော့၊ ကမ္မကြွယ်ဝါ မူကြမ်း၊ ရန်ကုန်၊ မြန်မာစာကော်မရှင်၊ ၁၉၇၃ စာ (၈)။
- ၂။ TUN NYEIN , U. The Student's English-Burmese Dictionary ...
 7th ed. Rgn; A.B.M.S.U. Central Concos 1957
 Pp. 680 & 740.
- ၃။ BA HAN, Dr. The University English-Burmese Dictionary.
 Pt. VII. Q & P. Rgn., Hanthawaddy,
 1957, Pp. 1170 & 1330.
- ၄။ Oxford English Concise Dictionary, 4th edn;
 Oxford, O.U.P;1950, Pp. 880 & 969.
- ၅။ Anglo-American Cataloguing Rules. London, The Library Association, 1967, Pp. 268.
- ၆။ HARROD, Leonard Montague. 'The Librarians Glossary' ... London, Andre Deutsch, 1971. (A Grafton Book).

၇။ Surname

၈။ မလေးလုံ။ “ဤဘရေးဆရာများ ကလောင်အမည်မည့်ရခင်း အကြောင်း”၊ ဖြာနိုးပြာမဂ္ဂစ်း၊ အတွဲ ၂၊ အမှတ် ၁ (နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၆၉) ၈၄-၅၄။

၉။ Honorific prefixes

၁၀။ Other appellations

၁၁။ Name Element

၁၂။ Lao-tzu , the legendary founder of Taoism.

၁၃။ Dictionary of Oriental Literatures, Dehli, 1975,
Vol 1, Pp.90.

၁၄။ Firdusi, Persian poet

၁၅။ Abul Kasim Mansur

၁၆။ Premchand

၁၇။ Dhanpat Rai

၁၈။ Mishima, Yukio

၁၉။ Hiraoka, Kimitake

၂၀။ Xenophon of Athens .Historian soldier, associate of Socrates (TRAWICK, Buchner B. **World Literatures**. V.I. Greek, Roman, Oriental and Modieval Classics.

(New York, Barnes & Noble, 1953, Reprinted 1958, Pp.58)

J₁₀" Plutarch was probably right in thinking that Xenophon used the pseudonym "The mistogenes of Syracuse" to hide his authorship." (A. Taylor & F. J. Mosher. **The Bibliographical History of Anonyma and Pseudonyma.** Chicago, University of Chicago Press for the Newberry Library. 1951. Pp. 80.)

J₁₁" In a letter to Atticus, Cicero says that some think Caius Laelius wrote the plays of Terence.

J₁₂" Voltaire (1694-1778), the name assumed by Francois Marie Arouet and by which he is generally known.

J₁₃" France, Anatole (1848-1924), pseudonym of Francois Anatole Thibault.

J₁₄" George Eliot

J₁₅" Mary Ann Evans

J₁₇" Alice in Wonderland, Alice Through the Looking Glass

၂၅။ Lewis Carroll

၂၆။ Dodgson, Charles Lutwidge (1832-1898)

၂၇။ Irving, Washington (1783-1859) wrote some books under the pseudonym Dirdrich Knickerbocker.

၂၈။ Twain, Mark, pseudonym of Samule Langhorne Clemens (1835-1910).

၂၉။ လှ၊ ဦး (လူထု)။ သတင်းစာများသည် သမိုင်းကိုပြောနေ ကြသည်။ မင်းတုန်းမင်းခေတ် မန္တုလေး။ မန္တုလေး ကြီးပွားရေး ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၆၃။

၃၀။ မလိုခာ။ မြန်မာစာအဘိဓာန်။ အဝွော၊ ကခြားသမာနာ (၄) ထွေဗောင်း၊ ရန်ကုန်၊ သစ္စာစာပေ၊ ၁၉၇၄၊ စာ ၄၉။

၃၁။ ကြီးခင်၊ ဦးနှင့် ဦးမြင့်ဆွေ၊ ဆရာကြီး၊ ပိမိုးနင်းနှင့် ၂၀ ရာစွဲ စာရေး ဆရာကြီးများ၊ ရန်ကုန်၊ စကားဝါစာပေတိုက်၊ ၁၉၇၃၊ စာ ၆၃-၆၄။

၃၂။ ပိမိုးနင်း၏ ဖြေကြားချက်ကို လန်ဒန်တဲ့သိုလ်၊ အရှေ့တိုင်းနှင့် အာဖရိကဆိုင်ရာ ပညာသင်ကျောင်းမှ မြန်မာစာကထိက ဒေါ်ခေါ်ခေါ်ချော (Mrs. Anna Allott)၏ အကုအညီဖြင့် ရှုံး၍ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြုအပ်ပါသည်။

၃၆။ ပိမိးနင်း၊ ပိမိးနင်း၏ ပိမိးနင်း။ ပထာမအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်း၊
ရန်ကုန်၊ ဂျာနယ်ကျော် ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၄၀၊ စာ ၉၆။

၃၇။ ဆရာတေသု (ဦးယော)က ၁၉၆၉ခုနှစ်တွင် မီမိုကလောင်အမည်
“ထော်”စယူခြင်းအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မလေးလုံကိုပြောပြု
ရာတွင် ဒရိန်မဂ္ဂဇင်းအမှတ်(၂)၌ ရေးသော “စိုလ်ရန်အောင်”
ဝတ္ထု၏ကလောင်အမည်မှ စသုံးသည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။
အမှန်မှာ အတွဲ ၁၊ အမှတ် ၁ ၌ ဖြစ်ပါသည်။

၃၈။ မြင့်ကြိုင်၊ ဦး။ သိပ္ပါးမောင်ဝစာစာရင်း၊ ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပါး
တက္ကသိုလ်စာကြည့်တိုက်ပညာ ဒီပလိုမာအတွက် တင်သွင်း
သော စာစာရင်း၊ ၁၉၇၅ (ပုံမှနိပ်ရသေး)။

၃၉။ မင်းယုဝေ။ ဒရိန်ဦးထွန်းမြင့်၊ ငွေတာရိုမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် ၁၄၉၊
နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၇၂၊ စာ ၂၈။

မြန်မာစာရေးဆရာတိ၏ လျှိုကလောင်စာတမ်းမှ
မှတ်စုများ

- ၁။(က) ဝေဖန်စာများ ရေးသားသည် “နှယ်သစ် (ယခင်က စီမံ
ကလောင်)ဟူသော ကလောင်သည် ဆရာဦးကျော်အောင်၊
ဆရာဦးမောင်ညွန့် (မင်းလှည့်ကြေး)တို့ ပူးပေါင်းရေးသား
ခဲ့ကြသော်လည်း မည်သူကမျှ မိမိရေးသားခဲ့သည့် အပိုင်း
ကဏ္ဍကို မမှတ်မိသောကြောင့် ခွဲခြားဖော်ပြနိုင်ခြင်း မရှိဘဲ
တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်းထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။
(သန်းထွန်းအောင်၊ စာရေးဆရာ ဦးကျော်အောင်၏ စာစု
စာရင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ စာကြည့်တိုက်ပညာဌာန၊
၁၉၉၂၊ စာ ၈ နိဒါန်းမှ)
- (ခ) ညွန့်ကြေးနှင့် ကျွန်ုတ်ခိုင်ခံ၍ နှယ်သစ်ကလောင်အမည်
ဖြင့် ရေးသည်။..... နှစ်ယောက်သားတိုင်ပင်ကာ
သဘောထားချင်း ဖလှယ်၍ ရေးကြခြင်းဖြစ်သည်။
(ကျော်အောင်- ပုဂ္ဂိုလ်တိုက်နှင့် ကျွန်ုတ်တို့တစ်တွေ၊
နှယ်နီမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၈၊ ဇူလိုင်၊ စာ ၈၆)
- ၂။(က) စီမံကလောင်။ ။ ဗုဒ္ဓလှိုးစိန်၏ ကလောင်အမည်
တစ်ခု၊ ထိုကလောင်အမည်ဖြင့် ဗုဒ္ဓလျှောက်ယ်တွင် ဆောင်းပါ
များ ရေးခဲ့သည်။

(ခ) စိန်ကလောင်(ဝေဖန်ရေးဆရာ)။ ။ နှယ်သစ်၏မူလ
ကလောင်အမည်၊ စိန်ကလောင်အမည်ဖြင့် ငွေတာရီမဂ္ဂဒေါ်
နှင့် လုပ်သားပြည်သူ့နှုတ်သတင်းစာ၌ စာပေဝေဖန်ရေး
ဆောင်းပါးများ ရေးခဲ့သည်။ နောင်တွင် ဓန္တလ္မားစိန်၏
ကလောင်အမည်နှင့် တူနေသဖြင့် နှယ်သစ်ဟူသော အမည်
ပြောင်းလဲယူခဲ့သည်။ (မလိခ-မြန်မာစာပေအဘိဓာန် ၂၇)

လူထော်အမှာ၊ တိက်စိုး၊ ပါရဂျာ၊ ခင်နှင်းယုံ၊ ကျော်အောင်၊ မြှုသန်းတင့်၊
သန်းထွက်(ပညာရေးတဗ္ဗာသို့လဲ)၊ မောင်စွမ်းရည်၊ ခင်ဆွေ့ဦး၊ ကျော်ဦး၊
တဗ္ဗာသို့လ်မင်းမော်၊ မောင်ခင်မင်း(စန့်ဖြူ)၊ သီဟ၊ မြှုဝင်း(သေသာ)
မြင့်ကြိုင်(အမျိုးသားစာကြည့်တိုက်) တို့၏
ဆရာတော်ရှိအမှတ်တရအောင်းပါးများ

‘အမှတ်တရအော်ရှိ’

Edward Conze ၏

The Buddha's Law among the Birds

ကို ပြန်ဆိုသည်။

ပါရဂျာ

‘ငှက်ဓမ္မသဘင်’

‘ရွှေစာပေါ် ပြန်လည်ဆန်းသစ်မူ’

တဗ္ဗာသို့လ်ဘုန်းနှင့်

‘လွမ်း’